

7-10 YAŞ GRUBU

ÖĞRETİCİ ETKİNLİK KİTABI

DEĞERLER
EĞİTİMİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
**DIYANET İŞLERİ
BAŞKANLIĞI**

Genel Yayın No: 2753

Mesleki Kitaplar: 241

7-10 Yaş Grubu

KUR'AN KURLARI ÖĞRETİCİ ETKİNLİK KİTABI (DEĞERLER EĞİTİMİ)

Yayın Yönetmeni: Cafer Tayyar DOYMAZ

Yayın Koordinatörü: Önder ÖZKAN

Proje: Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Proje Yöneticisi: Sedide AKBULUT

Proje Koordinatörü: Muammer ŞAHİN

Proje Danışmanı: Mehmet AKÇEŞME

Editör: Firdevs KISIM, Ayşe Gül GÜRBÜZ

Hazırlayanlar: Ayşen PİRİ, Ayşe Serra KARA, Ayşe ÇELEBİ, Fatma ÇATAK, Rabia ALAGÖZ,
Şükran Tuğba GÖKDEMİR

Tashih: Zeynep Selin TERZİ

Baskı Hazırlık: Hüsnüye ÇOMAK

Grafik & Tasarım

Arketip Ajans | Emrah ANDİŞ

arketipajans@gmail.com | 0 542 318 1938

Baskı: Tek Ses Ofset Matbaacılık

Kazım Karabekir Cad. Kültür İşhanı 7/11-60

İskitler Altındağ / ANKARA

Tel: 0312 341 66 19

Sertifika No: 44186

2. Baskı, Ankara, Ağustos, 2025

Eser Yayın Kurulu Kararı: 21.10.2024/67

ISBN: 978-625-435-879-1 / 2025-06-Y-0003-2753

Sertifika No: 46325

İletişim

Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü

Basılı Yayınlar Daire Başkanlığı

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı

No: 147/A 06800 Çankaya/ANKARA

Tel: (0312) 294 43 93 - Faks: (0312) 294 42 57

e-posta: diniyayinlar@diyanet.gov.tr

www.diyanet.gov.tr

Dağıtım ve Satış

Döner Sermaye Daire Başkanlığı

Tel: (0312) 295 71 53-56 - Faks: (0312) 285 18 54

e-posta: dosim@diyanet.gov.tr

Kıymetli Öğreticiler

Etkinlik Kitabı öğrencileri bilişsel, duyuşsal ve psikomotor beceriler alanlarında geliştirmeyi hedeflemektedir. Kitabın içeriğinde sunulan tüm bilgiler öğrencilerin yaş grupları ve içinde bulundukları gelişim dönemleri dikkate alınarak hazırlanmıştır. Etkinlik Kitabı'nın sizler için bir rehber olabilmesi temennisiyle, öğrencilerinizle gerçekleştireceğiniz eğitim-öğretim faaliyetlerinde başarılar dileriz.

SUNUŞ

Kıymetli Öğreticiler!

7-10 Yaş Grubu Kur'an Kursları Etkinlik Kitabı, ilgili öğretim programında belirlenen kazanımlara uygun olarak hazırlanmıştır. Amacımız yaş gruplarına uygun şekilde hazırlanan etkinliklerle kazanımların öğrenciler tarafından içselleştirilmesine katkı sağlamaktır.

Öğretici Kitabı'na ek olarak hazırlanan Etkinlik Kitabı ise öğrencilere aittir. Öğrencilerin kullanacağı kitapta, etkinlikler işlenirken yapılacak uygulamalar için gerekli olan ekler yer almaktadır. Öğrenciler, sizin yönlendirmelerinizle işlediğiniz etkinliğe uygun eki kendi kitaplarından bulup kullanacaklardır.

Etkinliklerin verimliliğini artırmak amacıyla siz kıymetli öğretmenlerimize yardımcı olacak öneriler aşağıda sıralanmıştır. Lütfen etkinlikleri uygulamaya geçmeden önce aşağıdaki önerileri okuyunuz.

- Uygulamanın verimli ve sağlıklı yürütülebilmesi için "7-10 Yaş Grubu Kur'an Kursları Öğretim Programı'na" hâkim olmanız önem arz etmektedir. Bu sebeple programın tamamının okunması, uygulamalarda size yol gösterici olacaktır.
- Kitapta Kur'an-ı Kerim, Dinî Bilgiler ve Değerler Eğitimi alanlarında etkinlikler yer almaktadır. Bu etkinlikler esnek bir çerçeve ile yazılmış olup, ihtiyaca göre değişiklik yapılabilir. Fakat bu değişikliklerde amaçlanan kazanım ve temel ilkeler değiştirilmemelidir.
- Etkinlikler kapsayıcı bir bakışla hazırlanmıştır. Sınıfınız ya da öğrencileriniz için özel ihtiyaçlar olması durumunda etkinliğin kazanım ve temel ilkelerini değiştirmeden değişiklikler yapınız.
- Etkinlikler hazırlanırken gözetilen esneklikten dolayı, uygulama sırasını değiştirebilirsiniz. Bu değişikliği yaparken birbiri ile ön koşul olan, uygulanması için öncesinde tamamlanması gereken etkinlikler olup olmadığına dikkat ediniz.
- Etkinlikler, uygulama sırasında tüm öğrencileri kapsayacak biçimde hazırlanmıştır. Uygulama sırasında etkinliğe dâhil olamayan öğrenciler bulunması hâlinde etkinliklere ek düzenlemeler yapabilirsiniz.
- Etkinlikleri gerçekleştirmenin amacı, öğrencilerin kazanıma ulaşmasını sağlamaktır. Bu sebeple uygulama esnasında rol model olmaya dikkat ediniz. Sunuş stratejisini kullanacağınız anlarda yapılması istenmeyen olumsuz davranışlar yerine yapılması istenilen olumlu davranışları vurgulamayı tercih ediniz.
- Kitaptaki etkinliklerin içerikleri öğrencilerin yaş dönemi gözetilerek hazırlanmıştır. Bundan dolayı ele alacağınız konuların detaylarında yaş dönemini göz önüne alınız ve kitaptaki ayrıntıların dışına çıkmamaya dikkat ediniz.
- Etkinlikleri uygulamadan en az bir gün önce okuyarak hâkimiyet kazanınız. Ön hazırlık gerektiren etkinliklerin hazırlıkları tamamlanmış bir şekilde etkinliğe başlayınız.

- Etkinlikler çok yönlü bir şekilde ele alınarak öğrencileri farklı alanlarda geliştirmeyi amaçlamıştır. Bu sebeple etkinlikleri gerçekleştirirken içeriğinden eksiltmeler yapmamaya ya da uygulama yöntemini değiştirmemeye dikkat ediniz.
- Sunuş stratejisi kullanılan etkinliklerin verimliliğini artırmak adına farklı materyallerden de destek alınız.
- Bazı etkinlikler için Öğretici Kitabı'nda da ekler bulunmaktadır. Bu ekleri kullanırken sağlam ve kalıcı malzemeler kullanarak etkinliğin verimliliğini artırınız ve kullandıktan sonra gelecek seneler için muhafaza ediniz.
- Yapacağınız etkinliklerde, öğrencilerinizin hâkim olmadığı bir konu ya da kavram var ise öncelikle o ön koşul bilgileri öğrencilerinize kazandırıp, sonrasında etkinliği gerçekleştiriniz.
- Etkinlikleri gerçekleştirirken kapsayıcı olmaya ve etkinliğe katılamayacak öğrenci bırakmamaya dikkat ediniz. Fakat yine de kendi isteğiyle katılmak istemeyen öğrenciler olursa onu dâhil etmek için ısrarcı olmayınız. Bunun yerine katılmama nedenini anlamayı ve bir sorun varsa bu durumu ortadan kaldırmayı deneyiniz. Öğrencilerin etkinliklere gönüllü olarak katılması önemlidir.
- Sınıfınızda özel gereksinimli çocuklar varsa, uygulayacağınız etkinliklerde nerede zorlanacaklarını ya da yapamayacakları bir görevleri olup olmadığını kontrol ediniz. Özel gereksinimli öğrencilerinizin de etkinliklerden olabildiğince verim alabilmeleri için ihtiyaçlarını ve becerilerini göz önüne alarak düzenlemeler yapınız.

Kitaptaki etkinliklerin tamamı 9 bölümden oluşmaktadır. Bu bölümlerin içerikleri aşağıda belirtilmiştir:

Etkinlik Adı: Etkinliğin adını belirtir.

Etkinlik Konusu: Etkinliğin hangi konu alanında yazıldığını belirtir.

Kazanım: Etkinliğin öğrencilere hangi bilgi, beceri ve tutumları kazandırmayı hedeflediğini belirtir.

Materyaller: Etkinliğin gerçekleştirilmesi için gerek duyulan araç, gereçleri belirtir.

Öğretici İçin Ön Hazırlık: Etkinliğin gerçekleştirilmesi için öğreticinin öncesinde yapması gereken hazırlıkları belirtir.

Etkinlik Süreci: Etkinliğin akışını belirtir.

Öğreticiye Not: Etkinliği gerçekleştirirken dikkat edilmesi gereken hususları belirtir.

Değerlendirme: Etkinlik içerisinde ya da sonrasında öğrencilerin kazanıma ulaşmış olup olmadığını ölçmeyi belirtir.

Aile Katılımı: Konu ile alakalı öğrencinin ailesi ile yapabileceği destekleyici çalışmaları belirtir.

İÇİNDEKİLER

Neşeli Tabaklar	10
Bil Bakalım	13
Küçük Abdulkadir Doğruyu Söylüyor.....	16
Temizlen Temiz Kal	19
Temizlik Adabı	22
Camide Çocuk Var	25
Camide Açan Çiçekler	28
Misafirlğe Gidiyoruz	30
Zarif İnsan Zarif Toplum	35
Zarif Çocuklar Kibar Konuşur	40
Parmak Kuklaları.....	43
Kim Saklandı?.....	47
Basamağı Zıpla Problemi Çöz	50
Hadis Ağacım.....	54
Kendini Dene	57
Kimse Oyundan Çıkmasın	60
Özüm Sözüm Birdir Benim	62
Peygamberimizin Dürüstlüğü	64
Doğruluğun Kıymeti.....	67
Kur'an'a Uy Sözünde Dur	70
Aileni Çerçevele	72
Taşı Boyayalım Ne Çıkacak Bakalım.....	74
Karta Bak Hikâyeyi Anlat.....	77
Kimdir Kim?	80
Bak, Bil, Bul.....	83
Allah'ın Biricik Kuluyum Bunun İçin Mutluyum	85
Sevgi Kalbin Şifasıdır.....	87

Merhameti Tanırım Rabbimle Yakınlaşıyorum	89
Vatanım ve Bayrağım Benim Varlığım	92
Allah'a Karşı Saygı	94
Salavat Ağacı	96
Saygılıyım Kur'an'a Okuyorum Daima	98
Saygılıyım Herkese	100
Doğa ve Hayvanlar Saygıya İhtiyaç Duyar	102
Tasarruf Kumbaram	104
Geri Dönüşüm Tabağı	107
Renkli Şapkalar	110
Adaleti Kolla Huzuru Yakala	114
Kayıp İnek	118
Ekosistemde Adalet	121
Benim Adalet Sembolüm	124
Adaletin Sembolü: Hz. Ömer	126
Sorumluluğunu Bil İşlerini Bitir	129
Bedenim Benim Emanetim	131
Sorumluluklarını Bil Görevlerini Yerine Getir	134
Çevreme Karşı Sorumluluklarım	136
Ne Hissediyorsun?	138
Duygu Ormanına Yolculuk	140
Bir de Benim Gözümden Bak	143
Benim Kitabım	147
Boşlukları Dolduruyorum	150
Bilgi Mahremiyeti Yolu	153
Soru Çarkı	157

DEĞERLER EĞİTİMİ

Etkinlik Adı

Neşeli Tabaklar

Etkinlik Konusu

Adap ve Nezaket

Kazanım

- Yeme, içme ve sofrada adaplarının neler olduğunu söyler.
- Adaba uygun davranır.

Materyaller

- Neşeli Tabaklar Eki
- Mevsime uygun olan meyveler
- Öğrenci sayısı kadar tabak ve çatal
- Öğrenci sayısı kadar kalem
- Öğrenci sayısı kadar defter

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Öğretici meyveleri önceden yıkayıp doğrayarak hazır hâle getirir.
- Öğrencilerin adap defterlerinin hazır olması sağlanır.

Etkinlik Süreci

1. Öğretici sınıfa selam vererek girer ve bir süre öğrencilerle sohbet eder.
2. Masanın üzerine hazırladığı meyveleri işaret ederek *"Bugün sizinle yeme içme adabını konuşacağız. Yemek yemeyi sevmeyen var mı?"* sorusuyla konuya başlangıç yapar. Ardından *"Sevgili arkadaşlar. Bütün canlılar yeme içmeye ihtiyaç duyar. Yüce Rabbimiz yaşayabilmeleri için her canlıya rızık vermiştir. İnsan da hayatını sürdürebilmek için yeme içmeye muhtaçtır. Ancak insan bu ihtiyacını giderirken bazı kurallara uymalıdır. Bu nezaket kurallarını bize Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed (sas) öğretmiştir. Şimdi hem meyve tabağımızı hazırlayalım hem de yemek adabları neymiş öğrenelim."* diyerek öğrencilere tabakları dağıtır. İçine meyvelerden istediklerini koyar.
3. Öğretici aşağıda verilen maddeleri dilerse ekrana yansıtır, dilerse tahtaya yazar. Öğrencilerin de adap defterlerine bu maddeleri yazmasını ister.
 - Yemekten önce ellerimi yıkarım.
 - Yemeğe Besmele ile başlarım.
 - Sofrada büyüklere öncelik veririm.
 - Sağ elimle ve önümden yerim.
 - Tabağa yiyeceğim kadar yemek alırım.
 - Yemekte acele etmem, lokmaları iyice çiğnerim.
 - Tercih ettiğim yemeklerden yerim, yemeği beğenmemezlik etmem.
 - Konuşmak istersem, lokmamı yuttuktan sonra konuşurum.
 - Yemek yerken masaya ya da herhangi bir yere dayanmadan yerim.
 - Yemeğim bitince tabağı sıyrırım.
 - Yemeği hazırlayana teşekkür ederim.
 - Sofra duası yapıp Allah'a hamd ederim.
4. Tüm adaplar deftere yazılıp tekrar edildikten sonra öğrencilerden Etkinlik Kitabı'nda yer alan görselin kesilmesi ve içerisinde bulunan duanın ezberlenmesi istenir.

Öğreticiye Not

- Öğretici öğrencilerin hazırbulunuşluğuna göre kaşık, çatal, bıçak kullanma, yemek servis etme gibi hususlarda da uygulama yaptırarak öğrencileri bilgilendirebilir.
- Etkinlikte kullanılan adap defterleri ünite boyunca muhafaza edilmelidir.

Değerlendirme

- Yemek yeme adaplarını sayabilir misin?
- Yemek yeme adaplarına uygun yemek yemenin faydaları nelerdir?

Aile Katılımı

- Ailelerden, öğrencilerin evde yemek yeme adabına uygun hareket etmesi noktasında destek verilmesi istenir.

Etkinlik Adı

Bil Bakalım

Etkinlik Konusu

Adap ve Nezaket

Kazanım

- Su ve meşrubat içme adabını bilir ve uygular.

Materyaller

- Bil Bakalım Ekleri
- Öğrenci sayısı kadar kalem
- Öğrenci sayısı kadar plastik/karton/cam bardak
- Su, meyve suyu, ayran, limonata, maden suyu, süt
- Öğrencilerin gözlerini bağlamak için eşarp ya da mendil

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici güler yüzle sınıfa gelir. Selamlaşma ve kısa bir sohbetten sonra konuya giriş yapar.

“Sevgili arkadaşlar. Hatırlarsanız yemek yeme adabından bahsetmiştik. Bu dersimizde su, meşrubat gibi içecekleri nasıl içeceğimizi hep birlikte öğrenelim. Ne dersiniz? Su, bizim hayat kaynağımızdır. Biz, her konuda olduğu gibi su ve içecek konusunda da Sevgili Peygamberimizi (sas) örnek alırız. Peygamberimiz (sas);

- Suyu ve meşrubatı içmeden önce bardağı ve su kabını kontrol ederdi.
- Oturarak içerdi.
- Besmele çekerti.
- Üç yudumda içerdi.
- Bir şey içerken, içeceğin bulunduğu kaba herhangi bir sebeple üfleme yi de uygun görmemiştir. Sizce neden?” diye sorar ve cevapları dinler. Ardından “Nefesimizi soluyarak bir şey içtiğimiz zaman, kabin içersine karbondioksit üfle miş oluruz. Bu da sağlık açısından zararlıdır.” diyerek açıklar.

2. Öğretici su ya da meşrubat içtikten sonra “elhamdülillah” denilmesi gerektiğini de hatırlatır.
3. Öğretici, öğrencilerden su ya da meşrubat içme adaplarını adap defterlerine yazmalarını ister.
4. Öğretici bir oyun oynayacaklarını söyler. Ardından içeceklerden azar azar bardaklara doldurur. Öğrencilerden istekli olanlar tek tek seçilir. Seçilen öğrencinin gözleri bağlanır. Bardaklar eline verilerek ne içtiğini tahmin etmesi istenir. Bu arada da besmele ile başlama, elhamdülillah deme gibi adaplar hatırlatılır. Bu şekilde birkaç öğrenci tat kontrolü yaparak tahminlerde bulunur.
5. Etkinlik sonunda bütün öğrencilere seçilen bir içecek ikram edilir.
6. Öğretici öğrencilerden Etkinlik Kitabı’nda yer alan çalışma sayfalarını yapmalarını ister.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Su içerken nelere dikkat etmek gerekir?

Aile Katılımı

- Ailelere, çocukların su içme adabına uygun davranmaları konusunda bilgilendirme yapılır.

Etkinlik Adı

Küçük Abdülkadir Doğruyu Söylüyor

Etkinlik Konusu

Adap ve Nezaket

Kazanım

- Konuşma adabına uygun davranır.

Materyaller

- Küçük Abdülkadir Doğruyu Söylüyor Eki
 - Öğrenci sayısı kadar kalem
 - Cübbe, ferace yahut önlük
- Bir adet hazır sakal (imkân yoksa sakal yapımı için akrilik boya veya sürme)
 - Bir adet kese
 - Bir adet eşarp

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici selam vererek derse başlar. Bugün kendilerine bir hikâye okuyacağını ve ardından gönüllü olanlarla o hikâyeyi canlandıracaklarını söyler.

Küçük Abdülkadir Doğruyu Söylüyor

11. yüzyılda şimdiki İran ülkesinin sınırlarında Abdülkadir adında bir çocuk yaşırdı. Babası, o küçükken vefat etmişti. Abdülkadir, ilme meraklı bir çocuktur. Yaşadığı şehirde medrese olmadığı için uzak yollardan geçip Bağdat'a ulaşması gerekiyordu. İlim yolculuğuna çıkarken annesi ona sıkı sıkı tembih etti:

"Benim gözümün nuru, gönlümün tacı evladım, Abdülkadir'im, ilim öğrenmeye gidiyorsun. Eğer Allah'ın rızası olmasaydı seni kesinlikle bırakmazdım. Senden tek bir şey istiyorum; ne olursa olsun, başına ne gelirse gelsin sakın doğruluktan ayrılma. Hiçbir zaman yalan söyleme. Allah (cc) doğrularla beraberdir. Baban vefat ettiği zaman bir miktar altın bıraktı. Yarısını sana, diğer yarısını da kardeşine veriyorum. Yolda eşkıya çok olur. Her ihtimale karşı altınları gömleğinin cebine diktim evladım. Bir de şunu unutma ne olursa olsun asla yalan söyleme olur mu? Haydi Allah yar ve yardımcın olsun."

Küçük Abdülkadir annesini dikkatle dinledi ve asla yalan söylemeyeceğine dair söz verdi. Annesinin elini öptü, ona sarıldı ve yola çıktı.

Yolda Bağdat'a giden bir kervana rastladı, onlara katıldı. Bir müddet yol aldılar. Kervan, bir yerde konaklamak üzere durdu. O sırada karşılarına eşkıyalar çıktı, kervana saldırdı. Eşkıyalar kimseye acıymıyor, ne var ne yok her şeyi yağmıyorlardı. Eşkıyalardan biri küçük Abdülkadir'i gördü ve dalga geçmek amacıyla sordu:

"Fakir çocuk söyle bakalım senin neyin var?"

Yalan söylemeyeceğine dair annesine söz veren Abdülkadir hemen cevap verdi:

"Bir kese altınım var."

Eşkıya bu cevaba inanmayıp güldü ve alayla karışık tekrar sordu. Abdülkadir aynı cevabı verince eşkıya dayanamadı, durumu reisine anlattı.

Reis küçük Abdülkadir'i yanına çağırdı:

"Gel bakalım çocuk! Üzerinde bir kese altın olduğunu söylüyormuşsun, bu doğru mu?"

Küçük Abdülkadir:

"Evet, gömleğimde dikili kırk tane altınım var." dedi.

Reis adamlarına bağırdı:

"Arayın şu çocuğun üstünü!"

Abdülkadir'in elbisesini aradılar. Üstünden gerçekten bir kese altın çıkmıştı. Reis kızgın ve şaşkın bir sesle:

"Ey çocuk! Bunu bizden neden saklamadın? Sende altın olduğu aklımızın köşesinden geçmezdi!"

Abdülkadir: "Ben anneme başıma ne gelirse gelsin asla yalan söylemeyeceğime dair söz verdim. Alın, çok lazımsa sizin olsun!" dedi.

Bu sözler ve itiraf, reisi kalbinden vurdu. Yılların eşkıyası bir süre kendine gelemedi, ardından ağlamaya başladı.

"Ben ne yaptım! Bre ahmak! Bre akılsız! Bre budala! Bu küçücük çocuk annesinin sözünden çıkmazken ben bunca sene Rabbimin sözünden çıktım. Eyvah bana! Yazıklar olsun bana!"

Reisin kendi kendine söylendiğini gören adamları şaşırılmıştı.

Reis adamlarına dönüp vedalaştı: "Bu iş burada bitti arkadaşlar! Ben bunca sene isyan ettim. Sizi de peşimde sürükledim. Beni bağışlayın! Ben artık yokum! Artık eşkıyalık yok!" dedi.

Fakat reisin adamları da ağlıyorlardı. Onlar da tövbekâr olmuşlardı. Dediler ki: "Efendimiz! Biz senden ayrılmayız. Sen bizim eşkıyalıkta reisimizdin, tövbede de reisimiz ol."

Bunun üzerine kervandan alınan her şey geri iade edildi. Bütün eşkıyalar Küçük Abdülkadir'in yanında Allah'a tövbe ettiler. Kervan, küçük Abdülkadir sayesinde bir musibetten kurtulmuş, eşkıyalar da hidayet yoluna girmişti. Bu ilim yolculuğu devam eden Abdülkadir, ileride büyük İslam âlimi Abdülkadir Geylani oldu.

2. Hikâyenin ardından öğrenci hikâyede geçen kişilere göre rol dağılımı yapar, kostümleri dağıtır ve canlandırma yaptırılır.
3. Canlandırmanın ardından öğrencilerden Etkinlik Kitabı'nda yer alan çalışma sayfalarını yapmaları istenir.

Öğreticiye Not

- Anlatımın etkili olması için kostüm kullanmak faydalı olacaktır. İmkân yoksa kostümsüz de drama yapılabilir.

Değerlendirme

- Her zaman doğru sözlü olmak bizlere ne kazandırır?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Temizlen, Temiz Kal

Etkinlik Konusu

Adap ve Nezaket

Kazanım

- Temizlik adabına uygun davranır.

Materyaller

- Bir adet bez çanta
- Bir adet el sabunu
- Bir adet cep mendili
- Bir adet ıslak mendil
 - Bir adet kolonya
- Bir adet şampuan
- Bir adet diş fırçası
- Bir adet diş macunu
- Bir adet tırnak makası
 - Bir adet tarak

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Öğretici, belirtilen materyalleri tedarik edip sınıfta masanın üzerinde hazır eder.

Etkinlik Süreci

1. Öğretici sınıfa girer ve etkinlik öncesinde öğrencilerin temizlik ürünlerini görüp meraklanmasını sağladıktan sonra şöyle bir giriş yapar:

"Sevgili çocuklar! Bugün konumuz temizlik. Yüce Rabbimiz bizi tertemiz yaratmıştır. Her zaman temiz ve düzenli olmamızı ister. Gerek toplumda huzurla yaşamak için gerekse ibadet etmek için en temel şart temizliktir. Müslüman, ilk önce bedenini temiz tutar. Haydi düşünelim... Bedenimizi temiz ve bakımlı tutmak için neler yaparız? (Öğretici, öğrencilerin parmak kaldırarak söz almasını sağlar. Mümkün olduğunca, aynısını söyleseler bile, herkese söz hakkı vermeye gayret eder.) Evet, cevaplarınızı çok beğendim. Çünkü biz Hz. Muhammed'in (sas) ümmetiyiz? Haydi, bir daha söyleyelim." der ve bütün sınıfın koro hâlinde Hz. Muhammed'in (sas) ümmetiyiz demesini sağlar. *"Tebrik ederim. Hep bir ağızdan çok güzel söylediniz. Peki, bizim Peygamberimiz temizlik hakkında neler söylemiş biliyor musunuz?"* diye sınıfa sorar ve gönüllü olanlardan cevapları alır.

2. Tahtaya herkesin göreceği şekilde "Temizlik imanın yarısıdır." (Müslim, Taharet, 1) hadisini yazar. Sesli tekrar ettirir.
3. Daha sonra öğretici açıklamaya devam eder: *"Sevgili çocuklar bizler, odamızı, evimizi, sınıfımızı kısacası bütün çevremizi temiz tutarız. Şimdi, hepinizin merak ettiği konuya gelelim mi?"* diyerek sınıfta heyecan uyandırır.
4. Bütün öğrencilerin göreceği şekilde öğretici masasını konumlandırır. *"Sizlerle bugün 'Temizlik Çantası' yapacağız. Ben malzemeleri elime alıp adını ve nerede kullanıldığını soracağım. Sonra onları bir güzel çantaya yerleştireceğiz. Hazır mısınız?"* der. Heyecanlı bakışlar eşliğinde eline el sabununu alıp *"Bu nedir, nerelerde kullanılır?"* diye sorar ve cevapları dinler.
5. Sırasıyla kâğıt mendil, ıslak mendil, kolonya, şampuan, diş fırçası ve macunu, tırnak makası ve tarağı eline alıp sınıfa göstererek nerelerde kullanıldığını sorar. Cevaplarından sonra her birini çantaya yerleştirir.
6. Bez çantanın üzerine boya ile "Temizlik Çantası" yazılarak süslenir ve herkesin göreceği bir yere asılır. *"Sizler de böyle bir çanta hazırlayarak misafirliğe giderken götürebilir ya da sevdiklerinize hediye etmek için böyle bir çanta hazırlayabilirsiniz."* der ve etkinliği tamamlar.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Temizlik neden önemlidir?
- Ortak yaşam alanlarında temizliğin faydaları nelerdir?
- Günlük ve haftalık temizlik nasıl olur?

Aile Katılımı

- Ailelerden çocukları ile birlikte kişisel ve öz bakım ile ilgili temizlik çantası hazırlamaları istenebilir.

Etkinlik Adı

Temizlik Adabı

Etkinlik Konusu

Adap ve Nezaket

Kazanım

- Abdest alma aşamalarını bilir ve sayar.
- Tuvalet temizliğinde dikkat edilecek hususları sayar.

Materyaller

- Temizlik Adabı Eki
- Telefon/Bilgisayar/TV
- Patili ve Dostları "Abdest Almak" şarkısı dinletilir/izletilir.
 - Öğrenci sayısı kadar makas
 - Öğrenci sayısı kadar yapıştırıcı

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici güler yüzle sınıfa girer. Selam verir. Öğrencilerle bir süre sohbet eder. Sonrasında *"Güzel dinimiz İslam, temizliğe çok önem verir. Temizlik olmazsa ibadet de olmaz. Temizlik için de su gerekir. Su ile yapılan temizlik çeşitleri nelerdir?"* diyerek sınıfın hazırbulunuşluğunu yoklar. Cevapları dinler.
2. Ardından öğretici şu yönerge ile devam eder: *"Çocuklar tuvalete gireceğimiz zaman okumamızın tavsiye edildiği bir dua var bu duayı biliyor musunuz? Haydi, hep birlikte söyleyelim. (Öğretici arka sayfada yer alan duayı söyler, öğrenciler de tekrar eder.) Duayı okuduktan sonra sol ayağımızla tuvalete gireriz. Tuvalet ihtiyacımızı giderdiğimiz zaman, mutlaka su ve tuvalet kâğıdı kullanarak kişisel temizliğimizi yaparız. Ayrıca tuvaletten çıkarken tuvaleti temiz bıraktığımızdan da emin olmalıyız. Tuvaletten çıkarken de sağ ayağımız ile çıkmalıyız. Çıktıktan sonra şu duayı yapmalıyız. Haydi birlikte söyleyelim (Öğretici arka sayfada yer alan duayı okur, öğrenciler de tekrar eder.) Tuvaletten çıktıktan sonra da ellerimizi sabunla köpürterek bir güzel yıkamalıyız."*
3. Öğretici tuvalet temizliği ile ilgili açıklamaları tamamladıktan sonra abdest konusunu işleyeceklerini söyler ve öncesinde Patili ve Dostları "Abdest Almak" şarkısını ekrana yansıtarak öğrencilerin izlemelerini sağlar.
4. Şarkı birkaç tur dinlendikten sonra öğretici *"Haydi beni izleyin arkadaşlar, şimdi hayali abdest alıyoruz. Buna kuru abdest de diyebiliriz. Önce ben, sonra siz, hazır mısınız?"* diyerek öğrencileri hazırlar ve anlatarak abdest alır.
5. Öğrencilerden Etkinlik Kitabı'nda yer alan abdest görsellerini keserek karıştırırmaları ve sonrasında abdest sırasına göre tekrar sıralamaları istenir.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Tuvalet temizliğinde dikkat edilmesi gereken şeyler nelerdir?
- Öğrencilerden hayali olarak abdest almaları istenir.

Aile Katılımı

-

Peygamber Efendimizin (sas) tuvalete girerken ve tuvaletten çıkınca ettiğı dualar...

Peygamber Efendimizin (sas) tavsiyesi gereğince tuvalete girerken:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ

“Allah’ım, şeytanların erkeklerinden ve dişilerinden sana sığınırım!” (Müslim, Hayz, 122) demeli, çıktıktan sonra da:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنِّي الْأَذَى وَعَافَانِي

“Benden sıkıntıyı gideren ve bana afiyet bahşeden Allah’a hamdolsun.” duası okunmalıdır. (İbn-i Mâce, Tahâret, 10)

Etkinlik Adı

Camide Çocuk Var

Etkinlik Konusu

Adap ve Nezaket

Kazanım

- Caminin Müslümanların ibadet mekânı olduğunu söyler.
- Cami adaplarına örnekler verir.

Materyaller

- Camide Çocuk Var Ekleri
- Öğrenci sayısı kadar dil çubuğu ya da çöp şiş
 - Bir adet bant
 - Bir adet makas
- Öğrenci sayısı kadar kalem
- Öğrenci sayısı kadar defter
- Öğrenci sayısı kadar boya kalemi seti
 - Tahta kalemi
- Telefon/Bilgisayar/TV
- Yusuf'un Dünyası 11. ve 12. Bölüm

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici sınıfı selamlar, öğrencilerle bir süre sohbet eder. Bugün cami ziyareti yapacakları için çok heyecanlı olduğunu söyler. Öğrencilerin de heyecanlı olduklarını bildiğini ifade eder. Camiye Gidiyorum çocuk ilahisini izletir/dinletir.
2. Konuya şöyle bir giriş yapar: *“Çocuklar, cami; toplayan, bir araya getiren, birleştiren anlamlarına gelir. Müslümanların toplu ibadet ettiği yerlere cami denir. Kur'an ve sünnet-te cami, mescit kavramı ile ifade edilmiştir. Türkler cami demişler ama Arap ülkelerinde camilere mescit denir. Yeryüzünde ilk yapılan mescit neresidir, kim söylemek ister? (Cevapları dinler.) Mekke'deki Mescid-i Haram'dır arkadaşlar. Yani, kiblemiz olan Kâbe. Hz. Muhammed'in (sas) ilk yaptığı mescit ise Medine yakınındaki Kubâ Mescidi, daha sonra da Mescid-i Nebevî'dir. Camiler, Allah'ın en sevdiği mekânlardır. Bizler camilere niçin gideriz? (Cevapları alır.) Namaz kılmak, dua etmek, Kur'an-ı Kerim okumak, Ramazan ayında itikâfa girmek (Ramazan ayının son 10 gününde isteyen bazı Müslümanların camide kalarak ibadet etmesi) için camilere gideriz değil mi arkadaşlar? Peki, dinlenmek, huzur bulmak gibi sebeplerle de camiye gidebilir miyiz? (Cevapları alır.) Cami adabına uyarak tabii ki gidebiliriz. Peki, camide koşabilir, saklambaç oynayabilir miyiz? (Cevapları alır.) Camide cemaat yoksa namaz vakti değilse ve cami imamından izin almıysak elbette camideki bölümlere zarar vermeden, bir büyüğümüzün eşliğinde oyun oynayabilir, koşabiliriz. Şimdi size cami adabından bahsedeceğim.”*
3. Öğretici açıklamanın ardından Yusuf'un Dünyası 11. ve 12. bölümü açarak öğrencilerin izlemesini sağlar.
4. İlgili bölüm izlendikten sonra öğretici *“Evet, cami adabı ile ilgili bir çizgi film izledik. Şimdi siz filmde öğrendiğiniz cami adablarını söyleyin ben de tahtaya yazayım.”* der ve öğrencilerden gelen uygun cevapları yazar. Gelmeyen cevapları da kendisi tamamlar.
 - Camiye abdestli girmek gerekir.
 - Camilere girildiğinde selamlamak manasına gelen 2 rekât tahiyyetü'l-mescit namazı kılınır.
 - Camiler/mescitler, Allah'a ibadet edilen mekânlar olduğu için kutsal yerlerdir. Bu yerlere gelişigüzel girilmez. Camilere güzel, temiz elbiselerle gidilir.
 - Camiye sağ ayakla girilir, camiden sol ayakla çıkarılır.
 - Camiler temiz tutulur. Bölümlerine zarar verilmez.
 - Zorunluluk yoksa sesli konuşulmaz. Gerekli hâllerde fısıltı ile konuşulabilir.
 - Soğan ve sarımsak gibi kokulu yiyecekler yemiş olan kimselerin camiye gitmeleri uygun olmaz. Çünkü bunların kokusu başkalarını rahatsız eder.

5. Öğretici tahtaya yazdıktan sonra öğrencilerin de defterlerine not alması istenir.
6. Camide Çocuk Var Ek-1 sayfası boyanır. Arkasına çöp şiş ya da dil çubuğu yapıştırılarak bir pankart elde edilir. Sonra Camide Çocuk Var Ek-2 sayfası yapılır ve etkinlik sonlandırılır.

Öğreticiye Not

- Yazma becerisi tam olarak gelişmeyen öğrenci olması durumunda öğretici destek olur.
- Etkinlik esnasında yapılan pankartlar cami ziyareti sırasında kullanılmak üzere muhafaza edilir.

Değerlendirme

- Cami adablarını sayabilir misin?
- Selamlamak manasına gelen namazın adını hatırlıyor musun?

Aile Katılımı

- Öğrencilerden aileleri ile birlikte hafta sonu bulundukları yerdeki tarihî camilerden birini ziyaret ederek namaz kılmaları, cami hakkında bilgi toplamaları (ne zaman yapıldığı, kim tarafından yaptırıldığı vb.) istenebilir.

Etkinlik Adı

Camide Açan Çiçekler

Etkinlik Konusu

Adap ve Nezaket

Kazanım

- Camiyi genel özellikleri ile tanıtır.
- Caminin Müslümanların ibadet mekânı olduğunu söyler.

Materyaller

- Öğrenci sayısı kadar renkli balon
 - Bir adet tahta kalem
 - Bir adet gül suyu
- Sağlıklı ikramlıklar (Hurma, cezerye, paketli kuruyemiş vb.)

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Bu etkinlik "Camide Çocuk Var" etkinliğinden sonra uygulanmalıdır.
- Cami ziyaretinden önce velilerden ve ilgili diğer yerlerden gerekli izin ve onaylar alınmalıdır.
- Öğrencilere derse abdestli gelmeleri, kızların başörtüsü, erkeklerin de talebe göre takke getirmeleri istenir.
- Ziyaret edilecek caminin imamına etkinlik ve ziyaret hakkında bilgi verilir. Öğrencilere iki rekât namaz kıldırması istenir.
- Öğretici, cami ziyareti öncesinde renkli balonları şişirip öğrencilerin isimlerini yazar. Camide üst kat varsa oraya yoksa öğrencilerin göremeyeceği uygun bir yere bırakır.

Etkinlik Süreci

1. Öğretici "Camide Çocuk Var" etkinliğinde hazırlanan pankartları öğrencilere vererek cami ziyareti yapacaklarını söyler.
2. Camiye gelindiğinde "Evet çocuklar, cami ziyareti için abdestlerimizi aldık/tazeledik, (Abdesti olmayanlara rehberlik yapılarak abdest almaları sağlanır.) kızlar başörtülerini örtebilirler. Erkekler de takkelerini giyebilirler. Pankartlarınızı da açarak camiye girebiliriz. Sıra hâlinde, yavaş yavaş ilerleyelim. Ayakkabılarımızı ayakkabılıklara yerleştirelim. Camiye besmele ile ve sağ ayakla girelim. Şimdi camimizi selamlamak için iki rekât namaz kılacağız. Bu namazı bizim Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed (sas) bize öğretmiştir. Yani sünnettir çocuklar." der ve imamdan iki rekât namaz kıldırması istenir. Ardından dua yapılır.
3. Namazın ardından imamın kubbe, minare, minber, mihrap, kürsü hakkında çocukları bilgilendirmesi istenir.
4. Bilgilendirmenin ardından "Sevgili çocuklar. Allah kabul etsin namazlarımızı. Şimdi size bir sürprizim var. Size isimlerinizin yazılı olduğu balonlar atacağım. Bakalım kimler isimlerinin yazılı olduğu balonları bulabilecek?" diyerek balonları bulunduğu yerden (yukarı kattan ya da bulunduğu yerden) atar.
5. Öğrencilerin balonlarını bulmaları ve bir süre balonlar ile oynamalarına izin verilir.
6. Ziyaret saati sona erdiğinde cami imamı, çocuklara gül suyu ve ikramlık dağıtır.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Camiye girince ne hissettin?
- Camide en çok dikkatini çeken bölüm neresi oldu?
- Cami adaplarından hangilerini uyguladık?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Misafirliğe Gidiyoruz

Etkinlik Konusu

Adap ve Nezaket

Kazanım

- Dinimizde misafirliğin önemini açıklar.
- Misafirin ve ev sahibinin uyması gereken adap kurallarını kavrar ve uygular.

Materyaller

- Öğrenci sayısı kadar defter
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici selam vererek sınıfa girer. Öğrencilerle bir süre sohbet eder.
2. Öğretici bugün misafir karşılama ve misafirlik adabı ile ilgili konuşacaklarını söyleyerek aşağıdaki yönergeyi okur:

"Sevgili çocuklar. Dinimiz İslam, misafirperverliğe çok önem vermiştir. Misafire ikramda bulunmak ve cömertlik evimize bolluk ve bereket getirir. İbrahim Peygamber'in en belirgin özelliği neydi biliyor musunuz? (Cevaplar dinlenir.) Misafirleri çok sevmesi. İşte bu yüzden ona misafirlerin babası anlamına gelen Ebu'l- Edyaf denilmiştir. Sevgili Peygamberimiz, Hz. Muhammed (sas) de misafirlere büyük önem verirdi. Onlara hurma, zenzem, su ve süt ikram ederdi. Hatta bazen kendi oturduğu minderi oturmaları için misafirlerine verirdi. Bir başka misafirlik örneği ise ensar muhacir kardeşliğidir. Müşriklerin baskılarına dayanamayarak Mekke'den Medine'ye göç etmek zorunda kalan Müslümanlara muhacir, Medine'de oturan yerli Müslüman halka da ensar diyoruz. Muhacirler, Mekke'den ayrılırken yanlarına birkaç parça eşya dışında hiçbir şey alamadılar. Medine'ye ulaştıklarında orada yaşayan Müslümanlar, onlara kol kanat gerdiler. Evlerini, yiyeceklerini, kazançlarını paylaştılar. Bazı Müslümanlar, uzun bir süre, Medineli kardeşlerinin evinde misafir kaldılar. Buna karşılık Medineliler hiçbir ücret istemediler. Hatta evlerine misafir alabilmek için aralarında yarıştılar. Eyyub el-Ensari adıyla bilinen sahabe de Sevgili Peygamberimizi evinde 6 ay kadar misafir etti."

3. Yönergenin ardından öğretici bir hikâye anlatacağını söyler ve hikâyeye geçer.

Zehra Teyzelerde Bir Gün

Bugün Zehra teyzelere gideceğimiz için çok mutluyum. Ablam ve ben orada güzel vakit geçiriyoruz. Zehra teyze, annemin arkadaşı. Oraya gitmeden önce annem **arayıp bilgi verdi** Zehra teyzeye. "Saat 12.00 gibi geliriz." dedi. Hazırlanıp çıktık. Giderken annem markete uğradı. **Misafirliğe eli boş gidilmezmiş.** Yiyecek, içecek ya da hediyelik eşya götürülürmüş. İşte geldik. Çok heyecanlıyım. Arabadan koşarak indim. Annem arkamdan seslendi:

-Yavrum, bekle, acele etme, birlikte gidelim!

Annem ve ablam bana yetiştiler. Ben hemen zile basmak istedim. Ablam seslendi:

"Furkan, bekle canım. Kapının hemen önünde durma."

Anneme baktım, "Ama anne ben çok heyecanlıyım." dedim.

Annem: "Yavrum heyecanını anlıyorum ama **misafirliğe gittiğimiz zaman kapının hemen önünde durmamalıyız. Sağında yahut solunda kapının açılmasını beklemeliyiz.**" dedi. "Neden anne?" dedim. "Çünkü ev sahibi kapıyı açınca direkt evin içini görmemizi istemeyebilir. Kenarda durarak ev sahibinin bizi içeri davet etmesini bekleriz." dedi.

Mecbur bekleyeceğiz artık. Annem zile bastı. Kapı açılmadı. Bu kez ben basmak istedim zile. Annem elimi tuttu:

“Furkancığım, sabır.” dedi.

“Ama anne, ben hemen içeri girip Fatih abimle oynamak istiyorum.” dedim. Annem tekrar zile bastı ve şöyle dedi: **“İzin istemek üç defadır. İzin verilirse girersin, verilmezse geri dönersin.”** (Buhârî, İsti'zân, 13) “Hayatta dönmem.” dedim. Meğer annemin söylediği cümle hadis-i şerifmiş. Neyse ki içeriden “Kim o ?” sesi duyuldu. “Biz, biz, biz” diye zıpladım. Annem, “Yavrum **adını söyle.**” dedi. “Şey, ben Furkan, bu da annem ve ablam.” dedim. Annem güldü. Kapıyı Kübra abla açtı. Annem, **“Selamün Aleyküm”** dedi.

“Ve aleykümselam” diye karşılık verdi Kübra abla. Zehra teyze bizi kapıda karşıladı “Ve aleykümselam Leylaciğım, buyrun buyrun **hoş geldiniz.**” dedi.

Bu ne güzel karşılama arkadaş! Biz her gün gelelim o zaman size. Kübra abla, “Üstünüzdekileri alayım.” diyerek ceket ve montlarımızı aldı, vestiyere astı. Ben de asardım ama boyum yetiştiriyor henüz. Sonra Fatih abi gelip hoş geldiniz dedi. “Hoş bulduk abim benim.” deyip sarıldım.

Ablam **“Lavaboyu kullanabilir miyiz?”** diye izin istedi Kübra abladan. “Yahu ne soruyorsun, gir elini yıka abla.” dedim ve lavaboya yöneldim. Ablam, “Furkancığım, misafirlikteyiz, **izin almalıyız.**” dedi.

“Peki abla, ama önce ben yıkayacağım ellerimi.” dedim.

“İyi, tamam haydi yıka.” dedi.

“Acelelerimiz var ablacığım. Fatih abimle oyuncak yapacağım ben.”

Annemler salona geçtiler. Bu arada içerisi nefis kokuyordu. Pastalar, poğaçalar... Biz, Fatih abimin odasına geçtik. Fatih abim üniversitede okuyor. Mühendis olacak inşallah. Bilgisayarda yaptığı tasarımları gösterdi bana. Birlikte 3D oyuncak tasarlamaya başladık. Zaman nasıl geçti anlamadım.

Ablam ve Kübra abla seslendiler: “Çocuklar, haydi sofraya...”

“Ben yemeyeceğim.” dedim. Çünkü tasarım bitmedi.

Kübra abla, “Ama sizin için hazırladık Furkancığım, sonra devam edersiniz.” dedi. “E, peki madem.”

Yemekten önce ellerimiz yıkayıp salona geçtik. Kübra abla ve ablam herkese tek tek sehpa çıkardılar. Çayları, tabakları ve peçeteleri sehpa üzerine yerleştirdiler. Kendimi çok özel hissettim.

Zehra teyze sürekli “Buyurun, afiyet olsun, istediğiniz bir şey var mı?” diye sordu. “Daha ne olsun teyzeciğim. Ellerine sağlık, annem yapsa bu kadar olurdu.” dedim. Annemle göz göze geldik.

Annem “Zehracığım, yine döktürmüşsün valla.” dedi. Hemen atıldım. “Ne dökmesi, ben bir şey dökmedim anneciğim, şurada uslu uslu yiyorum pastalarımı.” dedim. Herkes gülmeye başladı.

Ablam, her zamanki çokbilmişliğiyle, “Yani çok güzel ikramlar hazırlamış demek istiyor canım kardeşim.” dedi.

Tamam, şimdi anladım. Tabağı dibine kadar sıyırdım, Zehra teyzeme “**Ellerine sağlık.**” demeyi unutmadım. Annemle yine göz göze geldik. Ellerini açmış kaş göz işareti yapıyordu.

Meğer **sofra duası** yap evladım diyormuş. Duayı ablam yaptı, âmin deyip Fatihalarımızı okuduk. Furkan abimle biz, oyuncak tasarımına devam ettik. Ablam ev sahibine yardım etti, bulaşıkları topladılar. Ablam, odaya gelip “İkinci namazından sonra kalkıyoruz kardeşim.” dedi. Ben soluğu salonda aldım. Annemle Zehra teyzeyi kafa kafaya vermiş fısır fısır konuşurken gördüm. Kesin yine çocuklarını konuşuyorlar. “Anne lütfen, az daha kalalım, lütfen.” dedim ama... Annem kararlı çıktı. **Misafirlikte haddinden fazla oturulmazmış.** “Müsaade isteyelim artık.” dedi. Ev sahibine teşekkür edip kapıya doğru ilerledik. Kübra abla ceketlerimizi tuttu, annem ve ablam hop diye giydiler. Ben ceketimin kolunu bir türlü bulup giyemedim. Kübra abla, sağ olsun yardım etti. Bizi kapıya kadar uğurladılar.

Çıkarken annem, “Zehracığım, **siz de bize buyurun, bekleriz.**” dedi. Zehra teyze de “**İnşallah, biz de sizi tekrar bekleriz.**” dedi.

“Gelmez miyiz Zehra teyzem, tabii her zaman.” dedim.

Annemle bir daha göz göze geldik. Herkes güldü tabii. Kübra abla ayakkabılarımızı bir güzel düzeltmiş. **Hayırlı günler dileyerek çıktık.** Fatih abimle yaptığımız oyuncak çok güzel oldu bu arada. Sayesinde bugünü güzel geçirdim.

4. Hikâyenin ardından öğretici hikâyede kalın harflerle yazılmış adap kurallarını tahtaya yazar ve öğrencilerin de defterlerine bu kuralları yazmasını ister.
5. Bir süre bu kurallar ile ilgili öğrencilerle sohbet edilir ve etkinlik sonlandırılır.

Öğreticiye Not

- Hikâye gönüllü olan bir çocuğa sınıfta sesli olarak okutulabilir.
- Gönüllü öğrenciler olması durumunda hikâye dramalaştırılabilir.

Değerlendirme

- Okuduğunuz hikâyede en çok dikkatini çeken ne oldu?
 - Hikâyede geçen hadisi hatırlıyor musun?
 - Ebu'l- Edyaf adıyla bilinen peygamber kimdir?
- Misafir ağırlamayı mı, misafirliğe gitmeyi mi daha çok seversin?
 - Evine kimlerin gelmesini istersin?
- Sevgili Peygamberimiz (sas) evinize ziyarete gelse ne yapardın?
- Medine'de Peygamberimizi evinde ağırlayan sahabe kimdir?

Aile Katılımı

- Öğrencilerin aileleri ile birlikte bir misafirliğe gitmeleri ve misafir adabına uygun davranmaları istenebilir. Ayrıca misafirliğe giderken öğrencilerin kendilerinin bir hediye tasarlaması istenebilir.

Etkinlik Adı

Zarif İnsan, Zarif Toplum

Etkinlik Konusu

Adap ve Nezaket

Kazanım

- Nezaket ve adab-ı muaşeretin ne olduğunu söyler.
- Nezaket kurallarına uyar.

Materyaller

- Zarif İnsan, Zarif Toplum Ekleri
- Öğrenci sayısı kadar renkli zarflar
 - Öğrenci sayısı kadar defter
 - Öğrenci sayısı kadar kalem
- Renkli fon kartonları ya da eliş kâğıtları
 - Öğrenci sayısı kadar makas
 - Süsleme malzemeleri

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, güler yüzle sınıfa girer ve öğrencilerin çember şeklinde oturmalarını sağlar. Ardından şu yönerge ile devam eder:

"Sevgili çocuklar iyisinizdir inşallah, biliyor musunuz bizim ecdadımız, karşısındaki insana hâl hatır sorarken nasılsınız demek yerine, iyisinizdir inşallah, diyerek hep iyi-yi vurgulamıştır. Bugün de sizlerle adap, nezaket, zarafet, görgü kuralları hakkında konuşacağız. Ardından da bir etkinlik yapacağız."

2. Öğretici bu açıklamadan sonra *"Konuya bir oyunla giriş yapalım. Ellerimi iki kez dizlere vurup sonra bir kez alkış yapacağım. Ardından bir cümle söyleyeceğim. Sizler de önce beni izleyip sonra tekrar edeceksiniz."* diyerek bir iki kez uygulama yapıp gösterir. Önce eller iki kez dizlere vurulur, sonra bir kez alkış yapıp cümle söylenir:

- Zarif çocuklar çevresine duyarlıdır. (Öğreticinin ardından, öğrenciler her cümleyi tekrar eder.)
- Zarif çocuklar yumuşak huyludur.
- Zarif çocuklar temizliğe dikkat eder.
- Zarif çocuklar güler yüzlüdür.
- Zarif çocuklar yardımseverdir.
- Zarif çocuklar herkese saygılıdır.
- Zarif çocuklar güzel konuşur, kibardır.
- Zarif çocuklar teşekkür eder, özür diler.
- Zarif çocuklar hayvanları sever ve korur.

3. Öğretici dilerse cümleleri çoğaltabilir. Oyunun ardından adap kelimesinin edep kelimesinin çoğulu olduğundan bu kelimenin de töreye uygun davranış, utanma, incelik, güzel ahlak, zarafet gibi anlamlara geldiğini açıklar. Aynı şekilde muaşeretin insanlar arasındaki ilişki, adab-ı muaşeretin ise kişinin hayatında ve toplumda uyması gereken görgü kurallarını ifade ettiğini söyler.

4. Öğretici Peygamberimizin hayatının bizler için örneklik teşkil ettiğinden ve zarafetin insan ilişkileri noktasında faydasından söz eder.

5. Öğretici bazı zarafet kurallarından bahsedeceğini söyleyerek sırayla Ek'teki görselleri açar ve aşağıdaki açıklamaları yapar.

Birinci Görsel: (Ev penceresi önünde sarı çiçek saksıları)

Pencere önünde sarı çiçek varsa bu evde hasta var, sokakta gürültü yapma demektir.

İkinci Görsel: (Tepsi içerisinde kahve fincanı ve su)

Misafire ikram edilen kahvenin yanında su gelirdi. Misafire "Aç mısın tok musun?" diye sorulmazdı. Kahveyi önce içerse tok olduğu, suyu önce içerse aç olduğu anlaşıp yemek yahut meyve hazırlanırdı.

Üçüncü Görsel: (İstanbul Mısır Çarşısı)

Ramazan ayı geldiğinde zenginler esnafları dolaşır, zimem defterlerini kapatırdı. Zimem defterleri, fakir halkın alışverişini yazdırdığı veresiye/borç defteriydi. Böylelikle ne zengin kimin borcunu kapattığını bilir ne de fakir mahcup olurdu.

Dördüncü Görsel: (Sadaka taşı)

Bazı camilerin avlularında sadaka taşları bulunurdu. Zenginler yardımlarını gece karanlık vakitlerde sadaka taşına bırakır, fakir insanlar da ihtiyaçları olduğu zaman oradan ihtiyacı kadarını alırdı. Müslüman olmayanlar da oradan ihtiyaçları kadar para alabilirlerdi.

Beşinci Görsel: (İftar sofrası görseli)

Ramazan ayında eve davet edilen misafirlere diş kirası adı altında hediyeler takdim edilirdi. Bunun anlamı misafirim oldunuz benim sevap kazanmam için eziyet çektiniz dişlerinizi de yordunuz bu da sizin dişlerinizin kirası olsun demektir.

Altıncı Görsel: (Kuş evleri)

Ecdadımız kuşları da unutmamıştı. Kuş Sarayı, Kuş Köşkü olarak da bilinen Kuş Evleri; cami, mescit, türbe, han, çeşme gibi yapıların duvarlarına inşa edilmişti.

Öğretici dilerse farklı örnekler de verebilir.

6. Öğretici zarafet kelimesinin zarf kelimesi ile aynı kökten geldiğini ifade eder. Ardından "Zarf nedir arkadaşlar? İçine mektup para ya da eşya konulan kap demektir değil mi? Biz zarfın içine değerli eşyalarımızı, mektuplarımızı koyarız. Sonra da sımsıkı kapatırız. Zarif insan da tıpkı zarf gibi içinde değerli şeyler barındıran kişi demektir." diyerek öğrencilere malzemeleri dağıtır.
7. Yukarıda yer alan zarif çocukların özellikleri tahtaya yazılır ya da sözlü olarak tekrar edilir. Öğrenciler renkli A4 kâğıtlarını 8 parçaya bölerek keserler. Her bir kâğıda tahtada bulunan cümleleri yazarak kendilerine verilen zarflara yerleştirirler. Zarfın üzerine "Zarafet Zarfı" yazıp diledikleri gibi süslerler.
8. Etkinlik tamamlanınca Etkinlik Kitabı'ndaki çalışma sayfaları yapılır.

Öğreticiye Not

- Adap ve Nezaket konularında öğrenciye rol model olunması konuların kalıcı olmasında etkili olacaktır.

Değerlendirme

- Adap ne demektir?
 - Güzel huylu insanların yanında kendini nasıl hissedersin?
- “Kişi kıyafetiyle karşılaşır bilgisi ile ağırlanır ahlakıyla uğurlanır.” (Mevlana) Sözünden ne anlıyorsun?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Zarif Çocuklar Kibar Konuşur

Etkinlik Konusu

Adap ve Nezaket

Kazanım

- Konuşma adabına uygun davranır.

Materyaller

- Zarif Çocuklar Kibar Konuşur Ekleri
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Öğrencilerin etkinlik sırasında adap defterlerini hazır etmeleri istenmelidir.

Etkinlik Süreci

1. Öğretici güler yüzle sınıfa selam verir. Öğrencilerle bir süre sohbet eder. Ardından tahtaya büyük harflerle "Zarif Çocuklar Nasıl Konuşur?" yazar. Öğrencilerden gönüllü olanları tahtaya davet edip birer kelime ya da cümle yazmalarını ister. Öğrenciler söz aldıktan sonra, "Sevgili çocuklar. Bugün sizlerle konuşma adabı konusunu konuşacağız ama öncesinde bir oyunumuz var." der ve oyuna geçilir.

Isınma Oyunu/ Bom

1,2,3,4.. sırayla öğrenciler sayar. 5 ve 5'in katları geldiğinde "bom" denir. Oyun bu şekilde bir müddet oynanır.

2. Öğretici "Sözlerin en güzeli nedir çocuklar? (Cevapları alır.) Evet, sözlerin en güzeli Allah'ın keliması olan Kur'an- Kerim'dir, Peki ondan sonra ne gelir? (Cevapları alır.) Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed'in (sas) hadisi şerifleridir. Bakın Kur'an'da ne buyruluyor: "Kullarıma söyle sözün en güzelini söylesinler." (İsrâ, 17/ 53) Peki konuşmalarımızda dikkat etmemiz gereken kurallar nedir?" diye sorar ve cevapları dinler. Ardından aşağıdaki maddeleri tahtaya yazar. Öğrencilerden de defterlerine yazmaları istenir.

- Tane tane konuşmak, çok hızlı ve çok yavaş konuşmamak.
 - Konuşurken ve dinlerken karşımızdakine değer vermek.
 - Yüksek sesle, bağırarak ve öfkeli değil, sakın ve güler yüzle konuşmak.
 - Boş ve lüzumsuz konuşmalardan kaçınmak.
 - Üç kişi bir aradayken iki kişinin aralarında fısıldaşmadan kaçınması.
 - "Bir şey söyleyebilir miyim?", "Söz alabilir miyim?" gibi izin alarak konuşmak.
 - Faydasız sözlerden, kötü şakalardan kaçınmak.
 - Gelecekte yapacağımız bir şey hakkında konuşurken "inşallah/Allah izin verirse" demek.
 - Asla ama asla yalan söylememek.
 - Gıybet etmemek.
 - Ailemizin ve arkadaşlarımızın sırlarını ifşa edip açığa çıkarmamak.
 - Küfürlü, müstehcen ve argo ifadeler kullanmamak.
 - Bela ve lanet okumamak.
3. Öğrenciler, tahtada yazılanları görecektir şekilde oturlar. Öğretici "Bom oyununu biraz değiştirerek oynayacağız çocuklar. 1, 2, 3, 4 diye sayacaksınız, 5 ve 5'in katlarına geldiğiniz zaman sırasıyla konuşma adablarını söyleyeceğiz. Önce ben başlayayım, 1, 2, 3, 4, *Tane tane konuşmak, çok hızlı ve çok yavaş konuşmamak, 6, 7, 8, 9 *Konuşurken ve dinlerken karşımızdakine değer vermek gibi. Haydi başlayalım." der ve öğretici oyunu birkaç tur oynatır.

4. Oyunun ardından öğretici öğrencilerden etkinlikleri yapmalarını ister. Ardından öğretici aşağıdaki hikâyeyi okur ve değerlendirme sorularına geçer.

Tatlı Sözün Sırrı

Padişahın biri, devesini çok sever, onun bakımına büyük önem verirmiş. Deveyle ilgilenen herkese de sıkı sıkı tembihlemiş; kim ki, devenin başına bir hâl geldiğini, onun öldüğünü bana söyleyecek olursa, sevdikleriyle vedalaşsın!.. Ama ölümlü dünya... Her fâni gibi, deve de bir gün ölüvermiş. Bu üzücü olayı padişaha haber vermek ise başlı başına bir olay! Hiç kimse, ucunda ölüm olan böyle bir işe cesaret edemiyor, herkes birbirine bakıyormuş. İçlerinden biri: "Bu işi ben yaparım!" diyerek, padişahın huzuruna çıkmış. Diyeceklerini ölçüp biçtikten sonra sözüne şöyle başlamış:

"Sultanım! Kıymetli deveniz yattı kalkmıyor.

Yumdu gözlerini açmıyor, uzattı ayaklarını toplamıyor.

Üstelik nalları güneşe karşı geldiğinden çok da güzel parlıyor."

Adamı sözü bitene kadar dinleyen padişah,

"Desene devam öldü!" demiş. Adam,

"Padişahım, onu siz söylediniz. Ben söyleyecektim ama işin içinde kelleyi vermek var!" demiş.

Bu hikmet dolu sözler, padişahı hem güldürmüştü hem düşündürmüştü.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Konuşma adaplarını sayabilir misin?
- Konuşma adaplarına uygun davranmanın faydaları neler olabilir?
- "Tatlı söz yılanı deliğinden çıkarır." atasözü ile anlatılmak istenen nedir?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Parmak Kuklaları

Etkinlik Konusu

Yardımlaşma/Paylaşma

Kazanım

- Yardım etmesi gerektiğinde yardım eder.
- Herhangi bir kaza ve tehlike anında 112'yi araması gerektiğini söyler.

Materyaller

- Parmak Kuklaları Eki
- Öğrenci sayısı kadar boya kalemi seti

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Öğretici, derse başlamadan parmak kuklalarını hazırlar.
- Öğretici, öğrencilerin parmak kuklası metnine hazırlanmaları için derse başlamadan iki adet "Parmak Kuklaları Metni"nden çıktı alır.

Etkinlik Süreci

1. Öğretici selam vererek derse girer. Öğrencilerle bir müddet sohbet ettikten sonra tahtaya bir daire çizer ve içerisine Sevgili Peygamberimizin *"Bir kul din kardeşine yardım ettikçe, Allah da ona yardım eder."* sözünü yazar.
2. Öğretici, öğrencilere *"Şimdi sırayla sizin bu hadis-i şeriften neler anladığınızı söylemenizi istiyorum."* diyerek her bir öğrencinin söylediği sözü ok işaretiyle tahtaya yazarak bir kavram haritası oluşturur. Öğrencilerin bu kavramlar üzerine düşünceleri ve söz alarak konuşmalarını sağlar.
3. Öğrenciler dinlendikten sonra öğretici, *"Eveet, sevgili öğrenciler! Hepinizin de anladığı gibi yardımlaşma bir kişiye ya da canlıya bir konuda yardım etmektir."* der ve öğrencilere şu yönergeyi okuyarak derse devam eder.
"Sevgili öğrenciler! Bugün sizlerle parmak kuklalarıyla bir diyalog gerçekleştireceğiz. Kim Fatma teyze olmak ister? Kim Ayşe olmak ister?" diyerek daha önceden hazırlanmış olduğu parmak kuklalarını öğrencilere gösterir.
4. Öğretici, görev almak isteyen iki öğrenciyi seçtikten sonra, öğrencilerin yapılandırılmış dramaya hazırlanmaları için dersten önce hazırladığı drama metinlerini öğrencilere vererek beş dakika süre tanır ve diğer öğrencilerin tahtadaki önemli kavramları defterlerine yazmasını ister.
5. Verilen süre tamamlanınca öğretici, *"Şimdi görevli iki öğrencimize parmak kuklalarını vererek, kendilerini tahtanın önüne bekliyoruz. (Yaşlı teyze görselindeki parmak kuklası Fatma teyzeyi, küçük kız görselindeki parmak kuklası ise Ayşe'yi temsil etmektedir.) Hep beraber dramayı izleyelim mi?"* diye sorar ve dramaya geçilir.

Fatma Teyze: Ayyy! Çok yoruldum! Pazardan aldığım eşyaları taşımak beni çok yordu. Eyvah! Ben nasıl eve gideceğim böyle?

Ayşe: Teyzeciğim! Size taşımanız için yardım etmemi ister misiniz?

Fatma Teyze: Kızııııı! Çok ama çok memnun olurum. Artık yaşlandım, zorlanıyorum. Sen kimin kızıydın?

Ayşe: Sizin alt sokakta oturan Hatice hanımın kızıyım teyzeciğim...

Fatma Teyze: Hmmm! Beni tanıyorsun o zaman?

Ayşe: Evet teyzecim! Annem bazen sizin uzattığınız sepete ekmek ve sütü koyuyor ya...

Fatma Teyze: Aaaa, evet evladım hatırladım, Allah razı olsun annenin çok yardımını gördüm, demek ki seni de kendisi gibi güzel yetiştirmiş. Eve de yaklaşıyoruz.... Aaaa! Bak kızım orada bir evden duman yükseliyor. Hemen itfaiyeye haber vermemiz lazım ama benim gözlerim bulanık görüyor. Benim telefonumdan "112" yi arar mısın?

Ayşe: 112 mi? Bu numarayı arayınca ne olacak ki?

Fatma Teyze: 112 acil çağrı merkezidir kızım. İtfaiye, jandarma, sahil güvenlik, polis, ambulans ve yangın gibi durumlarda bu numara aranmalıdır.

Ayşe: Aradım, Buyrun Fatma teyzeciğim telefonu açtılar...

Fatma Teyze: Aloooo! Güney Mahallesi, Kızıl Sokak'ta bir duman var. Acilen gelir misiniz lütfen?

Ayşe: Geliyorlar mı teyzecim?

Fatma Teyze: Buraya hemen itfaiye ekibi gönderdiklerini söylediler kızım.

Ayşe: İnşallah hemen yangın söndürülür.

Fatma Teyze: İnşallah Ayşeciğim! Eve gelmek üzereyiz. Bana yardım ettiğin için sana çok teşekkür ederim. Sana da çok yardım edenler olsun!

Ayşe: Amin teyzeciğim.

6. Dramayı canlandırmak isteyen gönüllü öğrenci olması durumunda onlara da söz verilir.
7. Öğrencilerin Etkinlik Kitabı'nda yer alan çalışmayı yapmaları istenir ve etkinlik sonlandırılır.

Öğreticiye Not

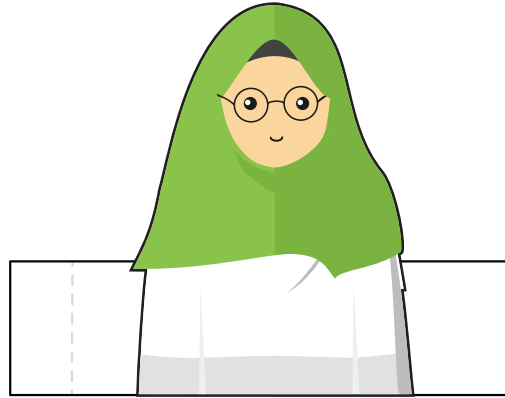
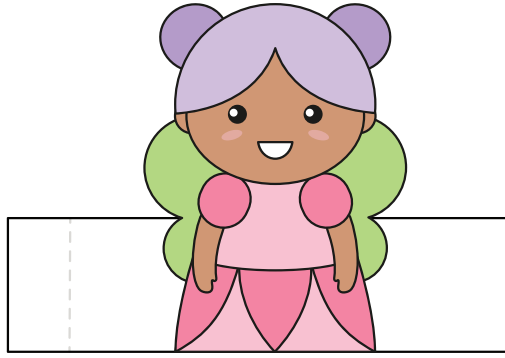
-

Değerlendirme

- Sen Ayşe'nin yerinde olsan ne yapardın?
- Sen Fatma teyze yerinde olsan ve sana yardım edilse mutlu olur muydun?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Kim Saklandı?

Etkinlik Konusu

Yardımlaşma/Paylaşma

Kazanım

- Dinimizin yardımlaşma/paylaşmaya verdiği önemi açıklar.
- Zekât ve sadaka ile yardımlaşma arasındaki ilişkiyi değerlendirir.

Materyaller

- Kim Saklandı Eki
- Bir adet A4 kâğıdı
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Öğretici A4 kâğıdı ikiye böler, büyük harflerle birine zekât diğerine ise sadaka yazar.

Etkinlik Süreci

1. Öğretici öğrencilere, “Sevgili öğrenciler! Bugün sizinle bir oyun oynayacağız. Oyunumuzun adı ‘Kim Saklandı?’” diyerek derse giriş yapar.

Kim Saklandı Oyunu

Bir ebe seçilerek sınıfın dışarısına bir süreliğine gönderilir. Ebe dışarıda iken öğretici bir öğrenciyi “zekât” olarak seçer. Hangi öğrencinin zekât olduğunu ebe hariç tüm öğrenciler de bilir.

Ebe sınıfa girer. Kapıya sırtı dönük ve gözleri kapalı olarak bekler. Öğretici bütün öğrencilerin yerlerini değiştirmelerini ister. Zekât seçilen öğrenci ya sınıfın dışına çıkar ya da sınıfta gözükmediği bir yere saklanır.

Öğretici, ebe olan öğrenciye, sınıfta bir arkadaşının eksik olduğunu ve onu bulması gerektiğini söyler. Ebe sınıfa döner ve arkadaşlarına bakar. Sınıf oturma düzeni de değiştiği için ebeye düşünme süresi verilir ve eksik arkadaşını bulunca sınıf onu alkışlar. Bulduğu öğrenci zekâttır.

Sadaka ile ilgili de aynı yöntemle bir tur oynanır. Burada ebe değiştirilebilir. Sadakanın da bulunmasıyla oyun sona erer.

2. Öğretici zekât ve sadaka olan iki öğrenciye daha önceden hazırlamış olduğu minik metinleri verir. Öğrenciler birkaç defa bu metinleri içlerinden okurlar.
3. Öğretici, zekât ve sadaka olan öğrencilerin önüne dersten önce hazırladığı zekât yazısını zekât olan öğrencinin, sadaka yazısını da sadaka olan öğrencinin yakasına asar.
4. Tahtada duran (zekât ve sadaka olan) öğrenciler, daha önce kendilerine verilen aşağıdaki metni söylerler.

ZEKÂT: Benim adım Zekât. İslam’ın şartlarındanım. Zengin olanlar zekât verirler. Zekât, malımızın belli bir bölümünü ihtiyacı olanlar ile paylaşmak demektir. Bu Müslümanlar arasında yardımlaşmaya, dayanışmaya vesile olur.

SADAKA: “Benim adım Sadaka. Sadaka Allah için verilir. Sadaka sadece para ile yapılmaz. İhtiyacı olana yardım ederek, tebessüm ederek, yol bilmeyene yol göstererek de sadaka vermiş olabiliriz.

5. Öğretici, öğrencilere birbirlerinin benzer ve farklı yönleri hakkında bir süre sohbet eder. Sonrasında da zekât ve sadakanın benzer ve farklı yönleri hakkında bir süre konuşur.
6. Ardından Etkinlik Kitabı’nda yer alan çalışmanın öğrenciler tarafından yapılması istenir.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Zekât ve sadaka nedir?
- Zekâtın yardımlaşma ile bağlantısı nedir?
- Sadakanın paylaşmaya katkısı neler olabilir?

Aile Katılımı

- Ailelere çocukları ile birlikte bir sadaka kutusu oluşturmaları önerilebilir.

Etkinlik Adı

Basamağa Zıpla Problemi Çöz

Etkinlik Konusu

Yardımlaşma/Paylaşma

Kazanım

- Yardıma ihtiyacı olan birini gördüğünde yardım için çözümler üretir.

Materyaller

- Basamağa Zıpla Problemi Çöz Eki
 - Bir adet tahta kalem
 - Altı adet A4 kâğıdı
 - Bir adet kalem
 - Bir adet kutu

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Problem Çözme Basamakları hakkında öğrencilere bilgi vermek için ekten bir adet A3 boyutunda çıktı alınarak tahtaya asılır.
- 5 adet A4 kâğıdının her birine büyük bir şekilde şunlar yazılır ve yere yapıştırılır:
 1. A4: Problemlere Bakış
 2. A4: Problemi Tanımla
 3. A4: Çözüm Yolları Üret
 4. A4: Karar Ver
 5. A4: Uygula/Değerlendir

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, etkinlik öncesinde hazırlamış olduğu eki tahtaya asar ve bu basamakları öğrencilere okur.
2. Öğretici, aşağıdaki yönerge ile oyunu açıklar:

"Sevgili öğrenciler! Şimdi yardımlaşma ve paylaşma konusuna dair bazı örnek cümlelerin yer aldığı kutudan kartlar seçeceğiz. Önümüze çıkan problem üzerinden oyunu oynayacağız. Gönüllü olan bir öğrencimiz, önce kutudan çıkan cümlelerin gerçekten bir problem olup olmadığını kontrol edecek. Eğer bir problem ise daha önceden sıralı olarak yere yapıştırılan 1. kâğıdın hizasına zıplayacak. Daha sonra 2. A4 kâğıdına zıplayacak ve problemin ne olduğunu söyleyecek. Bunu da başardığında 3. A4 kâğıdına zıplayacak bazı çözüm yolları üretecek. Bu basamakta sizler de çözüm yolu üretebilirsiniz. Çözüm yolları üreten öğrenci 4. A4 kâğıdına zıplayacak ve hangi çözüm yolunu seçtiğini belirtecek. Ardından 5. A4 kâğıdına zıplayacak ve çözüm yolunun sonuçlarını değerlendirecek. Böylece oyunumuz tamamlanmış olacak."

3. Öğretici, öğrencilere örnek olması açısından ilk örneği vererek şunları söyler:

"Ben bir kâğıt çektim ve bana şu cümle çıktı: 'Bir arkadaşın beslenme çantasını evde unuttu.'

1. A4 kâğıdına zıplayarak 'Bu bir problem.' derim. 2. A4 kâğıdına zıplarım ve problemin 'arkadaşımın aç kalması' olduğunu söylerim. 3. A4 kâğıdına zıplarım ve çözüm yolları üreterek arkadaşımın beslenmesi olmadığı için onunla kendi beslenmemi paylaşabilirim veya bu durumu öğretmenime haber verebilirim, ona para vererek kendisine bir simit almasını isteyebilirim. Daha sonra 4. A4 kâğıdına zıplarım ve karar vermem gerektiği için bu çözüm önerilerinden kendi beslenmemi paylaşmanın en uygun öneri olduğunu kabul ederim. 5. basamakta ise verdiğim çözüm yoluyla arkadaşımın karnı doyduğu için, onun ihtiyacının giderildiğini düşünürüm ve oyunu tamamlamış olurum."

Kâğıda yazılacak maddeler:

- Teneffüste bir arkadaşın yere düştü.
- Bir arkadaşın beslenme çantasını evde unuttu.
- Resim dersinde resim defterini aldın ama boya kalemlerini evde unuttun.
- Okul forması eskimiş bir arkadaşını gördün.
- Sınıfa dağıtmak için getirdiğin ikramlardan bir tane eksik çıktı.
- Okul çantasını taşımak sana çok ağır geliyor.

- Evde okuma kitaplarının sayısı oldukça fazlaştı.
- Okulda Gazze'deki çocuklar için yardım toplanıyor.
- Bir arkadaşının hiç kalemi kalmadı.
- Öğretmenin oyunda gönüllü bir öğrenciye ihtiyacı var.
- Okul bahçesinde yapılacak sınıf pikniğinde imece usulü bir piknik yapılacak.
- Bir arkadaşın izinsiz senin kalemıraşını aldı.

4. Öğretici gönüllü olan tüm öğrencilerin bir kâğıt seçmesine fırsat verir ve etkinliği sonlandırır.

Öğreticiye Not

- Öğrenci kendisine gelen soruya cevap veremezse hazırbulunuşluğuna göre farklı sorular sorulabilir.
- Bir öğrenciye problem olarak görünen davranış bir başkasına böyle görünmeyebilir. Mesela düşen bir arkadaşını hemen elinden tutup kaldırmak isteyen bir öğrenci olduğu gibi düşen ben değilim ki diyerek farklı düşünen öğrencilerin fikirleri yargılanmadan dinlenmeli ve nedeni anlaşılmalıdır. Ardından öğrencinin kendi düşüncesini ahlaki olarak değerlendirmesi için sorular sorulmalı ve doğruya yönlendirilmelidir. Bu konu, oyun ve etkinlikte öğretici tarafından iyi yönetilmeli, öğrencilere karşılaşmış olduğu problemler hakkında çözüm üretebilme becerisi kazandırılmalıdır.

Değerlendirme

- Bu oyun sana ne öğretti?
- Çözmekte zorlandığın problemlerle karşılaşınca ne yapıyorsun?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Hadis Ağacım

Etkinlik Konusu

Yardımlaşma/Paylaşma

Kazanım

- Peygamberimizin hayatından yardımlaşmaya dair örnekler verir.
- İhtiyacı olduğunda yardım ister.
- İhtiyacı olana yardım eder.

Materyaller

- Hadis Ağacım Ekleri
- Öğrenci sayısı kadar makas
- Öğrenci sayısı kadar yapıştırıcı

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Öğretici etkinlikten bir gün önce gönüllü iki öğrenciye ensar ve muhacir metninin fotokopisini vererek onların hazırlanmalarını ister. Öğrenciler mümkünse görsel/kıyafet olarak da hazırlanabilirler.

Etkinlik Süreci

1. Ööretici, “Sevgili ööğrenciler, dersimize bir etkinlikle başlıyoruz.” der ve bir gün öncesinden hazırlanmalarını istediğı gönüllü iki ööğrenciyi çağırarak onları sınıfın önüne alır ve “Muhacir” ve “Ensar” metinlerini okumasını ister.

MUHACİR

Ben muhacirlerdenim. Dinim İslam’ı güzel yaşamak için Medine’ye hicret ettim. Evimi, işimi, her şeyimi Mekke’de bıraktım. İbadetlerimi özgürce gerçekleştirmek ve İslam’ı Müslüman kardeşlerimle baskı görmeden daha mutlu bir şekilde yaşamak için Medine’ye geldim. Bu, bizim için kolay olmadı. Ama biliyor musunuz? Allah için yapılan her güzel davranışa Rabbimiz çokça sevap veriyor. Medine’de yaşayan ensar kardeşlerimiz de bize çok yardım ettiler. Onlar olmasa biz çok zorlanırdık. Allah onlardan razı olsun.

ENSAR

Ben ensardanım. Ensar, Medine’de yaşayan ve Mekke’den hicret edenlere yardım eden Müslümanlara denir. Medine’nin eski adı ise Yesrib’tir. Biz Akabe’de Sevgili Peygamberimize söz verdik. Dedik ki: “Ey Allah’ın Resûlü! Siz Mekke’de çok zorlanıyorsunuz. Size ve Müslümanlara zulmediyorlar. Lütfen bizim şehrimiz olan Yesrib’e gelin. Biz sizi canımızı, malımızı, ailelerimizi korur gibi koruyacağımıza ve her zaman sizin yanınızda olacağımıza söz veriyoruz.” Sonra bir kez daha görüştük. Mus’ab bin Umeyr şehrimize geldi, bize ööğretmen oldu. Müslümanların sayısı giderek arttı. Biz Sevgili Peygamberimiz ve Müslüman kardeşlerimiz şehrimize gelecek diye o kadar mutluyduk ki, size anlatamam. Günlerce yollarda bekledik. Geldikleri gün bizim için bayram günü gibiydi. Onlar ise hem mutlu hem de hüzünlüydü. Hemen el birliğiyle bir mescit inşa ettik. Sevgili Peygamberimiz bizi birbirimizle kardeş yaptı. Biliyor musunuz? Bir muhacir, bir ensarla kardeş olunca herkes çok mutlu oldu. Aramızda çok güzel yardımlaştık. Evlerimizi, işlerimizi, tarlalarımızı paylaştık. Sonra herkes kendi yuvasını kurunca evlerine gittiler. Biz kardeşlikten dolayı çok memnunduk.

2. Ööğrencilerin seslendirmeleri tamamlandıktan sonra ööğretici, ööğrencilere “Biliyor musunuz? Peygamberimiz Medine’ye gittiğinde oradaki Müslümanlar Peygamberimizi ilahilerle karşıladılar. Şimdi bizde o ilahiyi söyleyelim mi?” der ve “Ay Doğdu Üzerimize” ilahisini söylerler veya dinlerler.
3. Ööğretici ööğrencilere,
 - Sen ensar olsaydın nasıl davranırdın?
 - Sen muhacir olsaydın ne hissederdin?
 - Peygamberimiz onları kardeş yaptığında birbirlerine nasıl davranmışlar?gibi sorular yönelterek beyin fırtınası yaptırır.
4. Ööğretici, Etkinlik Kitabı’nda yer alan çalışmayı yaptırır.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Peygamberimizin hayatında yardımlaşmaya dair hikâyeler biliyor musun?
- Medineli Ebu Talha'nın misafirine yemek ikramını araştırır mısın?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Kendini Dene!

Etkinlik Konusu

Yardımlaşma/Paylaşma

Kazanım

- Kurban ibadetinin yardımlaşmanın/paylaşmanın bir örneği olduğunu söyler.

Materyaller

- Kendini Dene Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem
- Diyanet Çocuk İlahileri'nden "Bayram ve Çocuk İlahisi"
- Telefon/Bilgisayar/TV

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, öğrencilere bir hikâye okuyacağını söyler ve hikâyeye başlar:

Bir Kurban Bayramı Masalı

Hacer, evin en küçük çocuğuymuş. Evinde huzur ve neşe içerisinde yaşamış. Onların büyük bir ailesi varmış. Hacer ailesini çok severmiş. Büyüklerini sayar, küçüklerini severmiş. Hacer bir de bayram günlerini iple çekermiş. Bayramlıklarını, ayakkabılarını, bayram şekerlerini çok özler ve hep bayram olsun istermiş. Hacer, büyüklerinin ellerini öperek dualarını almaya bayılmış.

Gel zaman git zaman Kurban Bayramı gelmiş. Hacer aile büyükleriyle bayramlaşmış. Harçlıklarını almış.

Ahmet dede, "Haydi çocuklar! Yanıma gelin de biraz sizinle sohbet edelim." demiş. Çocuklar, bu sohbetleri çok seviyormuş.

Ahmet dede:

"Çocuklar! Kurban Allah'a teslim olmaktır. Kurban ibadetiyle Allah'ın emrini yerine getirmiş oluruz. Allah'ın bize verdiği nimetleri O'nun yolunda kullanırız. Sevdığımız nimetleri paylaşıyoruz. Biz kestiğimiz kurbanlardan kurban kesmeyenlerle ve ihtiyaç sahipleriyle paylaşıyoruz."

Hacer, "Niye etlerimizi paylaşalım ki dedeciğim? O bizim değil mi?" diye sordu.

Ahmet dede: "Evladım, kurban paylaşmak ve yardımlaşmaktır. Bu aynı zamanda bir ibadettir ve bize çokça sevap kazandırır."

Hacer: "Dedeciğim! Eğer paylaşmak bize sevap kazandırıyorsa o zaman ben de bayram harçlıklarımın bir kısmını yardım kumbarasına atayım. Annem o paranın muhtaç insanlara ulaştığını söylemişti."

Ahmet dede: "Aferin kızım... Çok güzel düşündün." demiş ve beraberce keyifli bir bayram geçirmişler.

2. Öğretici hikâyenin ardından Diyanet Çocuk İlahileri'nden "Bayram ve Çocuk İlahisi"ni açarak sınıftaki öğrencilere dinletir.
3. Öğretici, Etkinlik Kitabı'nda yer alan çalışma sayfasının öğrenciler tarafından yapılmasını ister.

Öğreticiye Not

- Öğretici soru gelmediği sürece kurbanın nasıl farz olduğuna dair detaylara girmekten kaçınır.

Değerlendirme

- Kurban deyince aklınıza ne geliyor?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Kimse Oyundan Çıkmasın

Etkinlik Konusu

Yardımlaşma/Paylaşma

Kazanım

- Farklı projeler ile yardımlaşma/paylaşma faaliyetlerine katılır.
- İş birliği ile bir görevi tamamlar.

Materyaller

- Kimse Oyundan Çıkmasın Ekleri
 - İki adet hulahop
- Öğrenci sayısı kadar A4 kâğıdı
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici derse şu yönerge ile başlar:

"Sevgili öğrenciler! Hayatta beraber yaşarız. Birçok görevi beraber yerine getiririz. Mesela bir inşaat yapımını düşünün. Bir binanın olması için kaç kişi çalışıyor. Ustalar eksik olursa o inşaat hemen biter mi? Ya inşaatın tamamlanması gecikir ya da bir şeyler eksik kalır, değil mi? Sizler bu konu hakkında neler düşünüyorsunuz?" diyerek beyin fırtınası yapılır.

2. Öğretici, öğrencilerin *"Bir elin nesi var, iki elin sesi var."* atasözüyle ilgili kısa bir kompozisyon yazmalarını ister.
3. Öğretici, kompozisyonlarını okumak isteyen öğrencileri dinler ve öğrencilere: *"Sizlerle şimdi bir oyun oynayacağız."* der ve oyunun nasıl oynanacağını anlatır:

Oyun

Öğretici sınıfı iki gruba ayırır. Her grubun başındaki çocuğa hulahop verilir. Hulahopu alan çocuk yanındakinin başından geçirir. Yanındaki çocuk hulahopu yanındaki arkadaşına verir. İki grup içinde oyun bu şekilde ilerler. Dairenin sağından veya solundan hulahop tam bir tur atarak katılımcılardan birinden birine geçer. Bu oyunda amaç en kısa sürede hulahopun başlangıç noktasına gelmesidir. İş birliği ile oynanan oyunda amaç hulahopu bulunduğu yerden olması gereken yere ulaştırmak için hep birlikte çalışmaktır.

4. Öğretici, öğrencilere teşekkür eder ve Etkinlik Kitabı'nda yer alan çalışma sayfalarını yapmalarını ister.

Öğreticiye Not

- Kompozisyon yazmakta zorlanan yedi yaş grubuna sözlü ifade imkânı da tanınabilir.

Değerlendirme

-

Aile Katılımı

- Ailelerden öğrenci ile birlikte Türkiye Diyanet Vakfı'na bağış yaparak ihtiyaç sahiplerini mutlu ettiği zaman öğrencinin kendisini nasıl hissettiği hakkında konuşmaları istenebilir.

Etkinlik Adı

Özüm Sözüm Birdir Benim

Etkinlik Konusu

Doğruluk/Dürüstlük

Kazanım

- Aileye, arkadaşlara ve çevreye karşı doğru ve dürüst davranmanın önemini açıklar.

Materyaller

- Özüm Sözüm Birdir Benim Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem
 - Bilgisayar/TV
 - Bir adet tahta kalem
- Dedemin Öyküleri 4. Bölüm

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, doğruluk ve dürüstlüğün ne olduğunu anlatır. Ayetler ve hadislerden de örnekler verir:

"Doğruluktan ayrılmayın; çünkü doğruluk iyiliğe, iyilik de cennete götürür."

"Sen, beraberindeki tövbe edenlerle birlikte emrolunduğun gibi dosdoğru ol."

2. Öğretici tahtaya doğruluk yazar. Öğrencilere doğruluk deyince akıllarına neler geldiğini sorar. Gönüllü öğrencilerin tahtaya gelerek doğruluk deyince akla ilk gelen kelimeyi yazmasını ister. Gönüllü tüm öğrenciler yazdıktan sonra yazılan kavramlar üzerinden değerlendirme yapılır.
3. Öğretici Diyanet TV "Dedemin Öyküleri 4. Bölüm"ü açar ve öğrencilerin izlemesini sağlar.
4. Öğretici öğrencileri iki gruba ayırır. İlk gruba ilk atasözünü ve anlamını söyler. Öğrencilerden bu atasözünü anlatan bir hikâye anlatmalarını ister. Öğrencilere süre verilir. Verilen süre sonunda grup tarafından seçilen sözcünün hikâyeyi anlatmasını ister. Ardından diğer grup için bir atasözü ve anlamını söyler. Onların da bir hikâye oluşturmalarına fırsat verir. Oyun bu şekilde devam eder. Öğretici dilerse grup sayısını artırabilir. Ya da öğretici atasözü ve anlamını söyler. Sınıfça bir hikâye oluşturacaklarını söyler. İlk cümleyi birinci öğrenci söyler. Ardından her öğrenci bir cümle söyleyerek konu ile ilgili hikâye oluşturulur.
 - Yalan söyleyenin yalanı mutlaka ortaya çıkar: Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.
 - Emanet olarak bırakılan şeyi titizlikle korumak gereklidir: Emanete hıyanet olmaz.
 - Her ne olursa olsun inandığı ilkelere bağlı kalmak: Doğru bildiği yoldan ayrılmamak (şaşmamak).
 - İşlerinde doğruluktan ayrılmayan kişiye Allah her zaman yardım eder: Doğrunun yardımcısı Allah'tır.
5. Öğretici hikâyenin ardından öğrencilerin etkinliği yapmalarını ister ve etkinliği sonlandırır.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Birinin sana, sorduğun sorular karşısında doğru cevaplar vermemesi sana kendini nasıl hissettirir?
- Doğru ve dürüst insana örnek verir misin?

Aile Katılımı

Etkinlik Adı

Peygamberimizin Dürüstlüğü

Etkinlik Konusu

Doğruluk ve Dürüstlük

Kazanım

- Peygamberimizin doğru ve güvenilir bir insan olduğunu söyler.

Materyaller

- Peygamberimizin Dürüstlüğü Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici sınıfa girer. Peygamber Efendimizin güvenilir bir insan olduğu ve bu yüzden ona Muhammedü'l-Emin, yani güvenilir Muhammed denildiğinden bahsederek, el-emin sıfatı hakkında öğrencilere bilgi verir ve aşağıdaki olayı anlatır:

Bazı yerleri selden yıkılan Kâbe'yi Mekkeliler tamir etmeye başladılar. Duvarlar yükselip sıra "Hacerü'l-Esved" adı verilen kutsal siyah taşı, Kâbe duvarındaki yerine koymaya gelince, her kabile bu şerefi kazanmak için âdeta birbirleriyle yarışa koyuldu. Hatta bu yüzden aralarında anlaşmazlık ve kavga çıktı. Sonunda gerçekten güvenilir ve doğru bir kişi olduğuna inandıkları Hz. Muhammed'i hakem yapmaya ve onun vereceği hükme razı olmaya karar verdiler. Hz. Peygamber'in sunduğu fikri ise çok beğendiler. Sizce nasıl bir çözüm bulunmuş olabilir?

2. Öğrencilerin cevapları dinlenir ve olayın devamı anlatılır.
3. Öğretici Peygamberimizin dürüstlüğü ile ilgili aşağıdaki şiiri okur.

571 yılında doğdu
Adını dedesi koydu
Ümmetinin gözbebeği
Benim canım Peygamberim.

Herkesin imrendiği
Dürüstlüğü'nün timsali
Güvenin tek adresi
Benim canım Peygamberim.

İnsanlık ona hayran
Onu görenler etmiştir bayram
Doğruluğu takdire şayan
Benim canım peygamberim.

Muhammedü'l-Emin'dir lakabı
Örnektir tüm hayatı
Güzeldir onun yolu
Benim canım Peygamberim.

4. Öğretici, öğrencilerin Etkinlik Kitabı'nda yer alan çalışma sayfasındaki etkinliği yapmalarını ister.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- İnsanlar Peygamberimize neden Muhammedü'l-Emin demişlerdir?
 - Doğru ve dürüst insanlar ne gibi özelliklere sahiptir?
- Hayatında doğru ve dürüst dediğin insanlara örnek verir misin?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Doğruluğun Kıymeti

Etkinlik Konusu

Doğruluk ve Dürüstlük

Kazanım

- Doğruluk ve dürüstlüğün önemini açıklar.

Materyaller

- Doğruluğun Kıymeti Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem
- Bir adet tebeşir ya da renkli bant

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici öğrencilere bir hikâye anlatacağını söyler ve aşağıdaki hikayeyi anlatır:

Bir gün Merve ve Mehmet adında iki kardeş salonda top oynarken Merve'nin attığı top, masanın üzerinde duran vazoya çarptı ve vazo yere düşüp kırıldı. Bu vazoyu anneanneleri annelerine hediye etmişti ve anneleri bunu duyunca çok üzülecekti. ("Siz olsaydınız ne yapardınız?" diye sorulur ve cevaplar dinlenir.) Hemen telaşlanıp birbirine baktılar ve annelerinin bunu görünce çok kızacağını düşünüp vazoyu alıp çöpe attılar. Yemek saati gelip sofrayı kurmaya başladıkları sırada anneleri vazonun yerinde olmadığını fark etti ve çocuklara vazoyu görüp görmediklerini sordu. ("Siz olsaydınız ne yapardınız?" diye sorulur ve cevaplar dinlenir.) Çocuklar vazoyu görmediğini söyledi. Anneleri vazoyu biraz aradıktan sonra çöpte olduğunu gördü ve hemen çocuklarının yanına giderek tekrar onlara durumu sordu. ("Siz olsaydınız ne yapardınız?" diye sorulur ve cevaplar dinlenir.) Merve korktuğu için vazoyu Mehmet'in kırıldığını söyledi. Mehmet ablasını zor durumda bırakmamak için bir şey söylemedi. Ertesi gün Merve annesi ve babasının doğru sözlü olmanın güzelliğinden bahsettiğini duyunca kardeşine yaptığı haksızlıktan dolayı pişman olup annesine gerçeği söyledi. Kardeşinden de özür diledi.

2. Etkinlik Kitabı'na yer alan çalışma sayfası yaptırılır. Ardından öğretici öğrencilere bir oyun oynayacaklarını söyler.

Oyun

Sınıf iki gruba ayrılır. Sınıfta yere düz bir çizgi çizilir, düz çizgiye paralel olarak da zikzaklı bir çizgi çizilir. (Tebeşir yoksa renkli bantla da yapılabilir.) Birinci grup düz yolun başında, ikinci grupta zikzaklı yolun başında konumlandırılır. Gruplardaki ilk öğrenci bu çizgi üzerinde koşarak gider ve dönüp ikinci arkadaşının eline vurunca ikinci öğrenci koşmaya başlar. İlk bitiren oyunu kazanır. Ardından gruplar yer değiştirir. (Birinci grup zikzaklı, ikinci grup düz çizgide konumlandırılır.) Oyun tekrar oynanır.

3. Oyunun ardından düz yolda gitmenin amaca daha önce götürdüğü ve daha kolay olduğu üzerinde konuşulur.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Doğru bir insan olmak bize neler kazandırır?
- Sana karşı dürüst olmayan bir insan hakkında ne düşünürdün?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Kur'an'a Uy Sözünde Dur

Etkinlik Konusu

Doğruluk ve Dürüstlük

Kazanım

- Söz verdiğinde sözünü tutar.

Materyaller

-

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici sınıfa selam vererek girdikten sonra sözünde durmanın öneminden bahseder.
"Söz vermek bir işi yapacağını söz verdiği insana bildirmek demektir. Verdiği sözü yerine getiren insan, doğru, dürüst, güvenilir bir insandır. Dinimiz de bizden sözümüzde durmamızı ister." der.

2. Öğretici açıklamanın ardından aşağıdaki şiiri okur:

Kur'an'a uy sözünde dur
Hep sözünün eri ol
Güven ver insanlara
Bırakma kimseyi yarı yolda.

Hakkı söyle her zaman
Verdiğin sözü unutma aman
Peygamberimizi örnek al
Her daim doğru kal.

Tutamayacağın sözü verme
Sorumluluğunu sakın es geçme
Ağzından çıkana dikkat et
Bize lazım olan hassasiyet.

3. Öğretici, öğrencilere aşağıdaki metni okur. Metnin devamını öğrencilerin tamamlaması istenir ve farklı alternatifler ve sonuçları değerlendirilir.

Ahmet okula giderken yol üzerinde bir park gördü. Daha zamanım var diyerek parkta oynamaya başladı. Zamanın nasıl geçtiğini anlamadı. Okula geç kaldığını fark edip okula doğru koşmaya başladı. Sınıfa girince öğretmeni Ahmet'e neden geç kaldığını sordu ve Ahmet

"Ahmet öğretmenine ne söylemeliydi?" diyerek metni öğrencilerin tamamlaması istenir.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Sözünde durmak bizlere neler kazandırır?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Aileni Çerçevele

Etkinlik Konusu

Aile

Kazanım

- Dinimizin aile hayatına verdiği önemi açıklar.

Materyaller

- Aileni Çerçevele Eki
- Her öğrenci için 4'er adet dil çubuğu
- Öğrenci sayısı kadar boya seti
- Öğrenci sayısı kadar yapıştırıcı

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Hadislerle İslam "Aile İnsanın Dünyadaki Cenneti" konusu okunmalıdır.
- Öğrencilerden etkinlik öncesinde aileleriyle çekilmiş bir resmi sınıfa getirmeleri istenir.

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, öğrencilere ailenin öneminden, İslam'ın aileye verdiği önemden bahseder.
2. Açıklamanın ardından aşağıdaki sorular sorularak öğrencilerle beyin fırtınası yapılır:
 - Aile kimlerden oluşur?
 - Aile diye bir şey olmasaydı neler olurdu, yaşamımızı nasıl sürdürürdük?
 - Aile neden gerekli?
 - Aile hayatı hayatımıza neler katıyor?
3. Öğretici soruların cevaplarını dinledikten sonra aşağıdaki şiiri öğrencilerle paylaşır.

İlk okulumuzdur aile
Karşılıksız sever baba, anne
Benzer çiçek bahçesine
Sarıl tüm ailene sevgiyle.

4. Etkinlik Kitabı'nda yer alan çalışma sayfasının yapılması istenilir. Yapılan etkinlik sınıf panosunda sergilenir.
5. Öğrencilere 4'er adet dil çubuğu verilir. Diledikleri gibi boyamalarına/süslemelerine izin verilir. Ardından aileleriyle olan resimleri çerçeve içine tutturulur.

Öğreticiye Not

- Sınıfta anne/babasından birini kaybetmiş öğrenci bulunması durumunda bu öğrencileri vurgulamadan ailenin sadece anne, babadan ibaret olmadığı; nine, dede, teyze, hala vs. akrabaların da aileye dâhil olduğu belirtilmelidir.

Değerlendirme

- Dinimiz aileye neden önem veriyor olabilir?

Aile Katılımı

Etkinlik Adı

Taşı Boyayalım Ne Çıkacak Bakalım

Etkinlik Konusu

Aile

Kazanım

- Aile içindeki sorumluluklara örnekler verir.

Materyaller

- Taşı Boyayalım Ne Çıkacak Bakalım Eki
- Boyamak için her öğrenci için en az üçer adet küçük/orta boyutta taşlar
- Öğrenci sayısı kadar akrilik ya da guaj boya
 - Öğrenci sayısı kadar fırça
 - Öğrenci sayısı kadar mukavva
 - Silikon yapıştırıcı

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Taş boyaması için malzemeler önceden hazırlanmalıdır.

Etkinlik Süreci

1. Öğretici öğrencilere ailenin öneminden bahseder. Birlikte olmanın verdiği bereket ve herkese düşen sorumluluklar üzerinde konuşulur. Ardından aile şiiri hep beraber okunur, bir kâğıda yazılıp sınıfın bir duvarına asılabilir.
2. Öğretici *"Toplumda yaşamamanın verdiği sorumluluklar vardır. Aile içinde de sorumluluklar vardır. Bunlar yerine getirilirse herkes mutlu bir şekilde yaşayabilir. Gelin sorumluluklarımızı öğrenelim."* der ve şiiri okur.

Eve geldim selam verdim, selamün aleyküm dedim.
Selam alınca ev ahalisi, hemen aleykümselam dedi.
Ailemle iletişimim işte böyle güzeldi.

Babam işten geldi, epey yorulmuş, belliydi.
Annem ev işleriyle koşturur, çok fena terlerdi.
Çocuklar sorumluluğunu bilir, ailesine yardım ederdi.

Babam anneme, annem babama, herkes birbiriyle yardımlaşır
Sofra hazırlanınca hemen yardıma gelir, minik kardeşim bıcıır.

Misafirliğe gidildiğinde toplanırdık hep birlikte
Birlik olmak bu demektir, her zaman her yerde.

Derdi oldu mu birinin, herkes üzülürdü onunla
Başını koyacağı bir omuz, ailesi olurdu onun da.

Sırrımı, derdimi, sevincimi,
Aileme anlatırdım her şeyimi.

Bilirdi ailem beni severdi candan
Hayatımdaki en değerlilerim, vazgeçemem onlardan.

Herkes sevmeli ailesini ta yürekten
Kırmamalı kalplerini eften püften sebepten.

Sen bil, ailen hayatındaki bir cevher
Kıymetini bil, yok bundan başka mücevher."

3. Aile şiirini tekrar ettikten sonra her öğrenciye en az üçer taş verilir. Taşlar öğrenciler tarafından boyanır. Hangi karakter olacağını öğrenci belirler, amaç bir aile oluşturmak olmalıdır. Anne, baba ve çocuk. Karakterler kuş da olabilir kedi de, insan da. Bu öğrencinin hayal gücüne bırakılmalıdır.
4. Boyanan taşlar kartona yan yana gelecek şekilde yapıştırılır. Oluşan aile resmine şekiller çizilebilir.
5. Etkinlik Kitabı'nda yer alan çizelge öğrencilerle eve gönderilerek doldurulması ve iki hafta sonrasında kursa getirilmesi istenir.

Öğreticiye Not

- Şiiri ritimli bir şekilde okumak kalıcılığı ve kavrama becerisini artırır.
- Taş getirmeyi unutan öğrenciler olması ihtimaline karşı yedek taş bulundurulur.

Değerlendirme

- Ailedeki sorumluluklarımız neden önemli?
- Bireyler sorumluluğunu yerine getirmezse neler olabilir?

Aile Katılımı

- Ailelerden ekte yer alan çizelgenin doldurulması noktasında öğrencilere rehberlik edilmesi istenir.

Etkinlik Adı

Karta Bak Hikâneyi Anlat

Etkinlik Konusu

Aile

Kazanım

- Aileye karşı olan sorumluluklarının neler olduğunu söyler.

Materyaller

- Karta Bak Hikâneyi Anlat Eki

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Hikâye kartları ders öncesinde hazır edilir.

Etkinlik Süreci

1. Öğretici öğrencilere ailenin öneminden bahseder. Peygamberimizin, aile bireylerine olan davranışları, onlara yardım etmesi, sütannesine ömrü boyunca hürmet ettiği, aile ve akrabalarına karşı çok merhametli, nazik, yardımsever olduğu örneklerle anlatılır. Ardından ailemize, akrabamıza karşı olan sorumluluklardan bahsedilir.
2. Anlatımdan sonra öğretici, görsellerden hikâye oluşturulan bir oyun oynayacaklarını söyler.
3. Oyun kartları karıştırılıp ters çevrilerek masaya koyulur. Öğrenciler teker teker gelip birer kart alırlar. Kart alan öğrenci karttaki görselden bir hikâye ya da birkaç cümle oluşturur ve sınıfa anlatır.
4. Tüm öğrenciler bu şekilde oyun kartlarından hikâye oluşturduktan sonra etkinlik tamamlanır.

Öğreticiye Not

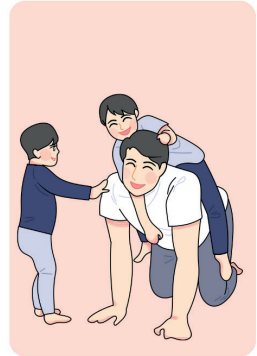
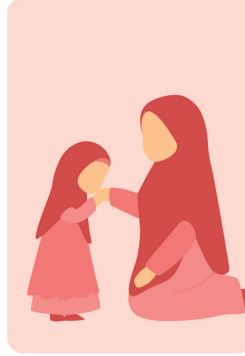
- Aynı kart gelmesi durumunda öğrenciler farklı bir hikâye anlatması için teşvik edilir.
 - Oyuna heyecan katmak için süre tutulabilir.
- Anlatılan hikâyenin aileye karşı sorumluluklar çerçevesinde olması için öğrencilere ipucu verilebilir.

Değerlendirme

- Ailenle tartıştığında bunun sebebi ne oluyor?
- Ailemize karşı sorumluluklarımız nelerdir?

Aile Katılımı

- Ailelerden öğrenciler ile birlikte bir hafta boyunca günün belirli bir saatinde toplanmaları ve birlikte oyun oynamaları istenebilir. Öğrenciler bu oyunlar ile ilgili günlük tutarlar ve gönüllü olanlar bir hafta sonunda bu günlüklerini sınıfta arkadaşları ile paylaşırlar. Oyun örnekleri: isim-şehir, beştaş, sos, sessiz sinema, kulaktan kulağa vb.

Etkinlik Adı

Kimdir Kim?

Etkinlik Konusu

Aile

Kazanım

- Dinimizin sıla-i rahime verdiği önemi açıklar.

Materyaller

- Kimdir Kim Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem
- Bir adet masa zili

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Aile ve akraba iletişimi hakkında öğrencilerle konuşma yapılır. Akrabalığın öneminden, dinimizin sıla-i rahime verdiği önemden bahsedilir. Aşağıda dinimizin akrabaya verdiği önem ile ilgili ayet ve hadislerden örnekler paylaşılmıştır.

“...Adını anarak birbirinizden dilek ve istekte bulunduğunuz Allah’a karşı gelmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının...” (Nisâ, 4/1)

“Rızkının bol, ömrünün bereketli olmasını arzu eden, akrabalık bağını devam ettirsin.” (Buhârî, Edeb, 12)

“Kim Allah’a (cc) ve ahiret gününe inanıyorsa, misafirine ikramda bulunsun. Kim Allah’a (cc) ve ahiret gününe inanıyorsa akraba ile irtibatını sürdürsün...” (Buhârî, Edeb, 85)

“Sıla-i rahim, Rahmân olan Allah’tan bir bağıdır. Kim onunla irtibatını sürdürürse Allah da onunla irtibatını sürdürür; kim de onu koparırsa Allah da o kimseyle ilişkisini koparır.” (Tirmizî, Birr, 16)

Sahabeden biri Peygamberimize (sas) gelerek, “Ey Allah’ın Resûlü! Ben akrabalarım ile ilişkilerimi sıcak tutmaya, irtibatımı devam ettirmeye çalışıyorum, onlarsa beni arayıp sormuyorlar. Ben onlara iyilik ediyorum, onlar bana kötülük ediyorlar. Ben onlara yumuşak davranıyorum, onlar bana kaba davranıyorlar.” demişti. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem (sas), o sahabiye şöyle buyurmuştu: “Sen böyle davranmaya devam ettiğin sürece Allah’ın yardımı seninledir.” (Müslim, Birr, 22)

2. Ayet ve hadislerden örnekler verilerek akrabanın öneminden bahsedildikten sonra öğrencilerle bir oyun oynanır.

Oyun

Öğrenciler iki gruba ayrılır. Öğretici aşağıdaki kavramları söyler. Süre tutar. Yaklaşık beş saniye yeterlidir. (Öğrenci hazırbulunuşluğuna göre süre artırılabilir ya da azaltılabilir.) Zile basarak soruya ilk doğru cevabı veren grup beş puan kazanır. Sorular bitene kadar devam edilir ve sonucunda puanlar hesaplanarak kazanan grup tebrik edilir.

Babamın babası
Amcamın eşi
Halamın kocası
Babamın erkek kardeşi
Annemin kız kardeşi
Dedemin amcam dışındaki oğlu
Babaannemin kızı
Ablamın çocuğu
Annemin erkek kardeşi
Amcamın çocukları
Anneannemin teyzem dışındaki kızı
Babamın kızı
Anneannemin gelini
Babaannemin gelini
Babaannemin eşi
Babamın annesi
Annemin annesi

3. Oyunun ardından Etkinlik Kitabı'nda yer alan çalışma sayfası öğrencilere verilerek aileleri ile birlikte yapmaları istenir.

Öğreticiye Not

- Sila-i rahim konusunu destekleyecek güzel kıssa ve örnekler bulunup sınıfla paylaşılabilir.

Değerlendirme

- Dinimiz neden akraba ziyaretine çok önem veriyor?
- Akraba ziyareti topluma ne katıyor olabilir?

Aile Katılımı

- Bir hafta içerisinde yakın çevrede bulunan akrabalar ziyaret edilir. Bu ziyaretlerde fotoğraf çekilir, büyüklerin eli öpülür. Uzakta olan akrabalar aranır, hâl hatır sorulur ve bu aramalar bir kâğıt ya da deftere hatıra olarak yazılır. Çekilen fotoğraflar, yazılan arama bilgileri toplanıp bir dosya oluşturulur.

Etkinlik Adı

Bak, Bil, Bul

Etkinlik Konusu

Sevgi/Merhamet

Kazanım

- Peygamberimizin merhametine örnekler verir.

Materyaller

- Bak, Bil, Bul Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici sınıfa girer, öğrencilere selam verir ve öğrencilere Peygamber Efendimiz ile bir çocuk arasında geçen bir kıssa anlatacağını söyler. Ardından anlatmaya başlar.
"Bir gün, Peygamber Efendimiz bir çocuğun bahçedeki hurma ağacına taş atarak hurmaları daldan düşürdüğünü ve düşen hurmaları da yediğini fark etti. Çocuğa seslendi ve hurmaları neden taşıdığını sordu. Çocuk da canının hurma istediğini ve taşla düşürüp bu hurmaları yediğini dile getirdi. Bunu duyan Peygamber Efendimiz çocuğa bir daha taş ile hurmaları düşürmemesi gerektiğini ve yalnızca düşen hurmaları yemesi gerektiğini kızmadan tatlı bir dille ifade etti."
2. Öğretici Peygamber Efendimizin merhametli olduğuna, insanları hata yaptığında dahi tatlı bir dille uyardığına dikkat çeker. Öğretici kıssaları çoğaltabilir.
3. Ardından öğrencilerin etkinliği açmalarını ve yönergeye uygun olarak doldurmalarını ister.
4. Çalışma kâğıdı tamamlandığında ortaya çıkan hadis ile ilgili öğrencilerin yorumlarını dinler ve etkinliği sonlandırır.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Merhamet denince aklına ne geliyor?
- Sen de merhamete örnek verir misin?
- Merhametli bir insanla merhametsiz bir insan arasında ne gibi farklar vardır?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Allah'ın Biricik Kuluyum Bunun İçin Mutluyum

Etkinlik Konusu

Sevgi/Merhamet

Kazanım

- Allah'ın insanlara olan sevgi ve merhametine örnekler verir.

Materyaller

- Allah'ın Biricik Kuluyum Bunun İçin Mutluyum Eki
- Kahvaltı malzemeleri

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Öğretici etkinlikten bir gün önce öğrencilerden evden kahvaltı getirmelerini ister ya da kendisi de getirebilir.

Etkinlik Süreci

1. Öğretici sınıfa girer ve öğrencilerden getirmiş olduğu kahvaltılıkları masaya bırakmalarını ister. Daha sonra Allah'ın kullarını çok sevdiğini ve bunun için de çeşit çeşit nimetler yarattığını söyler. Allah'ın kulları tarafından da çok sevildiğini Vedûd ismi üzerinden anlatmaya başlar.
"Çocuklar Allah bizler için nice nimetler yaratmıştır. Ağacın tepesinde yetişen zeytinler, inekten elde ettiğimiz süt sayesinde yapılan peynirler, aynı toprakta yetiştiği hâlde rengi, kokusu birbirine karışmayan meyve ve sebzeler bunlardan sadece bazılarıdır. Yediğimiz, içtiğimiz nimetlerin yanında bizleri en güzel özelliklerle donatarak insan olarak var etmiştir. Ailemiz, sevdiğimiz insanlar da bize verdiği nimetlerdendir. Bizler de tüm bunlar için şükrederek Allah'ın bizlere olan sevgisine en güzel şekilde karşılık vermeliyiz."
2. Sonrasında öğrencilerin sırayla gözleri bağlanır ve getirdikleri kahvaltılıklardan masaya konularak tatmaları ve hangi kahvaltılık olduğunu bulmaları için bir oyun oynanır. Gönüllü öğrenciler oynayana kadar oyun devam eder.
3. Oyunun ardından Etkinlik Kitabı'nda yer alan etkinliğin yapılması istenir ve etkinlik sonlandırılır.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Allah'a olan sevgini göstermek için neler yapıyorsun?
- Merhamet ile ilgili sen de bir örnek verir misin?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Sevgi Kalbin Şifasıdır

Etkinlik Konusu

Sevgi/Merhamet

Kazanım

- Ailesini sevmenin önemini açıklar.

Materyaller

- Sevgi Kalbin Şifasıdır Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem
- Öğrenci sayısı kadar kalp kalıpları

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici sınıfa girer ve öğrencilerle bir süre sohbet ettikten sonra sevgi konusuyla ilgili bir hikâye anlatır.

Sevgi Kalbin Şifası

Şeyma okuldan eve geldikten sonra ödevlerini yapmak için çantasını açtı. Ninesinin hediye ettiği en sevdiği kalemini çantasında göremeyince kaybetmiş olduğunu fark etti. Bu duruma çok üzüldü. O sırada oyun oynayan kardeşinden araması için yardım istedi fakat kardeşi oyuna devam etti. Bu duruma kalbi kırılan Şeyma biraz salondaki kuşlarıyla ilgilenmeye karar verdi. O çok sevdiği kuşlarının cıvıltısı bile moralini düzeltmeye yetmedi. Daha sonra balkondaki çiçeklerini sulamaya gitti. Kokusuna hayran olduğu fesleğenler de onu mutlu etmedi. Sonra kalbi kırıldığında ona iyi gelen şeyin ne olduğunu düşündü ve hatırladı. Çok sevdiği aile bireylerine sevgisini hissettirmek, onları mutlu etmektir. Hemen annesine bir sevgi kartı hazırlamaya karar verdi. Onu güzelce süsleyip koşarak annesine uzattı. Annesi çok sevindi ve annesinin sevinci Şeyma'yı da sevindirdi. Üzüntüsü bir anda kayboldu. Şimdi kaybettiği kalemi tekrar aramaya karar verdi. Odasına gitti ve çantasına tekrar baktı. Ama yoktu. Bir de çalışma masasının üzerine bakmayı denedi. O sevdiği kalemi defterinin arasındaydı. Kalemi bulduğunda çok mutlu oldu.

2. Öğretici, hikâyenin ardından öğrencilerle üzüldüklerinde kendilerine en iyi gelen şeylerin neler olduğu üzerine bir süre sohbet eder.
3. Sohbetin ardından etkinliğin yapılması istenir.
4. Etkinliğin ardından öğrencilere sevgi nedir diye sorulur ve cevapları dinlenir.
5. Daha sonra öğrencilere birer adet kalp kalıbı verir ve herkesten bu kalbin içine aile bireylerine sevgisini ifade eden cümleler yazmasını ister.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Siz üzüldüğünüzde sizi ne mutlu eder?
- Kaybolduğunda seni en çok üzecek şey nedir?
- Aile bireylerimizi sevmek neden önemlidir?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Merhameti Tanırım Rabbimle Yakınlaşırım

Etkinlik Konusu

Sevgi/Merhamet

Kazanım

Tüm canlılara merhamet etmenin önemini açıklar.

Materyaller

- Merhameti Tanırım Rabbimle Yakınlaşırım Eki
 - Öğrenci sayısı kadar kalem
 - Kuş evleri görselleri
 - Öğrenci sayısı kadar boş süt kutusu
 - Bir miktar kuş yemi ya da ince bulgur

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici sınıfa girer ve öğrencilere selam verdikten sonra Osmanlı Devleti'nin yaptığı bir uygulamadan bahsedeceğini söyler. Ardından bu uygulamanın neler olabileceği hakkında öğrencilerin fikirlerini dinler ve ardından aşağıdaki açıklamayı yapar:

"Biliyor musunuz çocuklar Osmanlı'da ayırım yapmadan her canlıya saygı duyulmuştur. Bu saygı ve merhamet mimariden sanata birçok alanı etkilemiştir. En değerli mimari eserlerden biri de kuş evleridir. Kuş sarayı, serçe sarayı, kuş köşkü gibi isimler verilen bu yapılar zamanla yaygınlaşmıştır. Kuş evleri mümkün olduğunca yüksek yerlere yapılarak kuşların yırtıcı hayvanların saldırısından korunması amaçlanmıştır. Bu bilincin oluşmasında da Peygamber Efendimizin hayvan sevgisi, hayvanlarla ilgili hadisleri ve hikâyeler de etkili olmuştur.

Ayrıca biliyor musunuz? Gurabahane-i Laklakan adında bir hastane de kurmuşlardır. Sizce bu hastanede kimler tedavi oluyordur?" der ve cevapları dinler. Ardından açıklamaya devam eder:

"Bu hastane göçmen kuşların yaralanması ve hastalanması durumunda tedavi edilmeleri için kurulmuş hastanelerdir."

2. Öğretici burada farklı örneklerle ve görsellerle anlatımı zenginleştirebilir.
3. Ardından öğrencilerden örnekteki gibi süt kutusundan kuş evi yapmaları, diledikleri gibi süslemeleri ve içine kuş yemi koyarak ağaçlara asmaları istenir.
4. Öğretici gönüllü öğrencilerden merhamet ile ilgili bir anılarını paylaşmalarını ister.
5. Öğretici, etkinliği yönergeye uygun olarak öğrencilerin yapmasını ister ve etkinliği sonlandırır.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Tüm canlılara merhamet etmek neden önemlidir?
- Merhamet olmasaydı neler olurdu?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Vatanım ve Bayrağım Benim Varlığım

Etkinlik Konusu

Sevgi/Merhamet

Kazanım

- Vatan ve bayrak sevgisinin önemini açıklar.

Materyaller

- Vatanım ve Bayrağım Benim Varlığım Ekleri
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici derse vatan ve bayrak sevgisinden bahsederek giriş yapar.

Vatan sevgisi insanı o toprak parçasına bağlayan çok kuvvetli bir bağlıdır.

Vatanımıza sahip çıkıp, korumak hepimizin görevidir. Vatan sevgisini tam anlamıyla hissedebilmek için de vatanımızı çok iyi tanımamız gerekir. Bayrak ise milletimizin birliği ve bağımsızlığımızın sembolüdür. Arif Nihat Asya'nın Bayrak şiirinin son kıtasıyla bayrak sevgisi zirveye ulaşır. "Tarihim, şerefim, şiirim, her şeyim. Yeryüzünde yer beğen, nereye dikilmek istersen, seni oraya dikeyim."

2. Sonrasında öğrencilerden vatan ile ilgili bir şiir yazmaları istenir. Şiir yazan öğrencilerden gönüllü olanların şiirlerini okumalarına fırsat verilir.

3. Öğrencilerden Etkinlik Kitabı'ndaki çalışma sayfalarını doldurmaları istenir.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Vatan ve bayrak sevgisine örnek verir misin?
- Vatan senin için ne ifade ediyor?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Allah'a Karşı Saygı

Etkinlik Konusu

Saygı

Kazanım

Allah'a nasıl saygı duyulacağını açıklar.

Materyaller

- Allah'a Karşı Saygı Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici selam vererek derse başlar. Öğrencilere Allah'a saygı duymak ile ilgili, her şeyden önce Allah'a yaratıcımız olduğu için sevgi ve saygı duyulması gerektiğini söyler. Saygımızı ifade etmenin de çeşitli yolları olduğunu örneklerle açıklar. Allah'ın ismi anıldığında celle celalühü, Allah'ın büyüklüğü hakkında Allahu ekber, Allah'ın yarattıklarının güzelliği karşısında hayrete düştüğümüzde subhanallah, verdiği nimetlere teşekkür etmek için elhamdülillah gibi ifadeleri kullanmamız Allah'a olan saygımıza örnek olarak gösterilebilir.
2. Anlatımın ardından etkinliklerin yönergeye uygun olarak yapılmasını ister.
3. Öğretici Allah'ın emirlerine uyarak ve yasakladığı şeylerden uzak durarak Allah'a saygı göstermenin yollarını ve Allah'a ibadet etmenin önemini anlatır.
4. Öğretici namazın ibadetlerin özü olduğunu bu nedenle namaz ile ilgili bir oyun oynayacaklarını söyler. Öğrenciler sınıfta halka olurlar. Öğretici namaz hareketlerini anlatır. Rükû, secde, kıyam ve tekbir. Bu kavramları karışık olarak söyleyeceğini ve öğrencilerin de bu kavramlara uygun hareketleri yapacaklarını söyler. Yavaş ve hızlı komutlarla oyunu oynatır. (Oynanan yer müsait değilse secde kavramı söylenmez.)
5. Son olarak Allah'ın yaratıcılığı hakkında konuşulur ve Allah'ın her şeyi ne kadar güzel yarattığı ve bu nedenle saygımızı her zaman göstermemiz gerektiği vurgulanır.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Sen Allah'a saygı ifadelerinden hangisini kullanıyorsun?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Salavat Ağacı

Etkinlik Konusu

Saygı

Kazanım

- Peygamberimizin ismi geçtiğinde saygı ifadeleri kullanır.

Materyaller

- Salavat Ağacı Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, öğrencilere selam verir. Öğrencilerle sohbet ettikten sonra "Peygamber Efendimizin ismi geçtiğinde ne söylemeliyiz?" diye sorar ve onların cevaplarını dinler. Cevapların ardından öğretici salavat getirmemiz gerektiğini ve bunu Peygamberimize sevgimizi ve saygımızı göstermek için yaptığımızı söyler ve bununla ilgili aşağıdaki hadisleri paylaşır:
"Bana bir kez salavat getirene Allah on kez salavat getirir (rahmet eyler)." (Müslim, Salât, 70)
"Bana salavat getirin. Çünkü nerede olursanız olun, salavatınız bana ulaşır." (Ebû Dâvûd, Menâsik, 96, 97)
"Cimri, yanında anıldığıım hâlde bana salavat getirmeyen kimsedir." (Tirmizî, Deavât, 100)
2. Hadisleri okuduktan sonra etkinliklerin yönergeye uygun olarak yapılmasını ister.
3. Etkinlik yapıldıktan sonra öğretici, öğrencileri halka şeklinde yere oturtur. Bir öğrenci ebe olur ve mendille birlikte diğer öğrencilerin etrafında dönerek salavatı şerifeyi söyleyerek döner ve mendili başka bir öğrencinin arkasına bırakır. Oyun mendil kapmaca formatında oynanır.

Öğreticiye Not

- Sınıfa bir tane yaprakları olmayan ağaç görseli konulabilir. Öğrenciler 100 tane salavat getirdikçe salavat ağacına bir yaprak resmi yapıştırırlar.

Değerlendirme

- Peygamberimize nasıl saygımızı gösteririz?
- Salavat getirebilir misin?

Aile Katılımı

- Ailelerden evde Peygamberimizin adı geçtiğinde salavat getirmeyi hatırlatmaları istenebilir.

Etkinlik Adı

Saygılıyım Kur'an'a Okuyorum Daima

Etkinlik Konusu

Saygı

Kazanım

- Kur'an'ı Kerim okurken nasıl saygı gösterildiğini söyler.
- Kur'an-ı Kerim okunurken saygıyla dinler.

Materyaller

- Saygılıyım Kur'an'a Okuyorum Daima Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici sınıfa elinde bir Kur'an-ı Kerim'le girer. Öğrencilere Kur'an'a saygının ilk gereğinin onu öğrenmek ve okumak olduğunu söyler. Bu konu hakkında birkaç tane hadis okur.
 - “Sizin en hayırlınız, Kur'an'ı öğrenen ve öğretendir.”
 - Allah Resûlü (sas) şöyle buyurmuştur: “Kur'an'ı öğrenen, onu okuyan ve gereğini yapan kimse, her tarafa koku yayan misk dolu bir kaba benzer. Kur'an'ı öğrendiği hâlde (onu okumayan ve okutmayan) yatıp uyuyan kimse ise ağzı bağlı bir misk kabına benzer.”
2. Öğretici, “Çocuklar sizce Kur'an okunurken ona saygımızı nasıl gösteririz? Siz Kur'an okurken nelere dikkat edersiniz?” diye sorar. Ardından Kur'an okumaya başlarken besmele çekmemizin, abdestli olmamızın, tecvit kurallarına uygun olarak okumamızın, Kur'an-ı Kerim okunurken de onu saygıyla dinlememizin ona saygının bir gereği olduğu üzerinde durulur.
3. Anlatımın ardından etkinlik yaptırılır.
4. Öğretici öğrencilere bir oyun oynayacaklarını söyler. Gönüllü çocuklardan bir ebe seçilir. Ebe diğer oyuncuları yakalamaya çalışır. Ebe yakalamak için yaklaştığı arkadaşına “Sizin en hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve öğretendir.” hadisini okuyarak ebe olmaktan kurtulur.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Kur'an okurken nelere dikkat edersin?
- Kur'an okumak sana ne hissettirir?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Saygılıyım Herkese

Etkinlik Konusu

Saygı

Kazanım

- İnsanlara nasıl saygı duyulacağına dair örnekler verir.

Materyaller

- Saygılıyım Herkese Eki
- Öğrenci sayısı kadar küçük kâğıtlar
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Öğretici öğrenci sayısı kadar küçük kartlara “Yaşlılara, engellilere, komşulara, büyük-
lere, aileye, arkadaşlarıma, farklı düşüncelere” gibi ifadeler yazar ve her ifadeyi iki
defa yazar. (Aynı kart iki öğrenciye gelmiş olacaktır.)

Etkinlik Süreci

1. Öğretici *"Küçüklerimize merhamet etmeyen, büyüklerimize saygı göstermeyen bizden değildir."* hadisi ile konuya giriş yapar.
2. Öğretici *"Saygı nedir ve nasıl saygı gösterilir?"* gibi sorular sorarak öğrencilere beyin fırtınası yaptırır. Ardından öğrenciler çalışma sayfasında yer alan saygı denilince aklına gelenleri yazarak kutucukları doldurur.
3. Etkinlik doldurulduktan sonra öğretici aşağıdaki yönergeyi okur:
"Dinimiz yemek kokusuyla bile komşunun rahatsız edilmesine razı değildir. Aile fertlerinden sonra insanın en yakın çevresi komşularıdır. İnsanlar komşularla bir arada yaşamaya, alışveriş yapmaya muhtaç yaratılmıştır." der ve konuyla ilgili bir atasözü bilip bilmediklerini sorar. Cevapları dinler ve sonra *"Komşu komşunun külüne muhtaçtır."* atasözünü söyleyerek bundan ne anladıklarını kompozisyon olarak yazmalarını ister. Ardından kompozisyonunu paylaşmak isteyen öğrenciler dinlenir.
4. Öğretici ders öncesinde yazmış olduğu kartları getirir ve öğrencilere birer tane seçtirir. Aynı kartı seçen öğrenciler bir grup oluşturur ve kendilerine çıkan kart ile ilgili saygıyı nasıl göstereceğimize dair bir olayı canlandırmaları istenir.
5. Canlandırmalardan sonra etkinlik sonlandırılır.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Sen saygı konusunda neler yapıyorsun?
- Birisinin senin haklarına saygı göstermemesi sana nasıl hissettirir?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Doğa ve Hayvanlar Saygıya İhtiyaç Duyar

Etkinlik Konusu

Saygı

Kazanım

- Doğa ve hayvanlara nasıl saygı gösterildiğini ifade eder.

Materyaller

- Çekirdekli meyveler

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Dersten önce meyveler yıkanıp doğranarak hazır hâle getirilir.
- Çekirdekleri dikilip fidan olmaya uygun meyve seçilmelidir.
 - Bir adet uzun saksı
 - Toprak

Etkinlik Süreci

1. Öğretici doğa ve hayvanlara saygı duymayı, onların yaşam haklarını ellerinden alma-
ma, çevreyi temiz tutma gibi konular çerçevesinde anlatır. Ardından Peygamberimi-
zin çevre ve hayvanlara karşı bakış açısı ile ilgili aşağıdaki örnek olayları ve hadisleri
paylaşır:
 - “Birinizin elinde bir hurma fidanı varken kıyamet kopuyor olsa bile derhâl onu
diksın!” (İbn Hanbel, III, 184)
 - Ebu'd-Derdâ (ra) ağaç dikiyordu. Birisi yanına yaklaşarak, “Sen Hz. Peygam-
ber’in dostu olduğun hâlde ağaç dikmekle mi meşgul oluyorsun?” diye gör-
düğü hâl karşısındaki şaşkınlığını ifade etti. Ebu'd-Derdâ (ra) ona şu cevabı
verdi: “Dur bakalım, hakkımda böyle acele hüküm verme! Ben Peygamber
Efendimizi (sas) şöyle buyururken işittim: Bir kimse ağaç diker de o ağacın
meyvesinden bir insan veya Allah’ın mahlukatından herhangi bir varlık yerse
bu, o ağacı diken kimse için sadaka olur. (İbn Hanbel, VI, 443.)
2. Öğretici öğrencilere hazırlamış olduğu meyveleri verir. Öğrencilerin meyveleri yer-
ken çekirdeklerini bir kenarda saklamalarını ister. Meyveler yendikten sonra saksıya
bu çekirdekleri dikmelerini ister.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Doğaya ve hayvanlara saygını nasıl ifade ediyorsun?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Tasarruf Kumbaram

Etkinlik Konusu

Tasarruf ve Geri Dönüşüm

Kazanım

- Tasarrufun ne olduğunu söyler.
- Tasarruflu olmanın dinimizdeki önemini açıklar.

Materyaller

- Tasarruf Kumbaram Eki
- Öğrenci sayısı kadar cam kavanoz
- Öğrenci sayısı kadar kavanoz kapağı
- Öğrenci sayısı kadar makas
- Kavanozları kaplamak için istenen renkte keçe
 - Bir adet silikon tabanca
 - Bir adet maket bıçağı

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, öğrencilere aşağıdaki yönergeyi okuyarak etkinliğe giriş yapar:

“Sevgili öğrenciler! Tasarruf, parayı veya tüketilecek herhangi bir şeyi dikkatli kullanmak ve idareli olarak harcamak demektir. Dinimiz de tasarrufa çok önem vermiştir. Sevgili Peygamberimiz akan bir suyun yanında olsak bile, suyu ihtiyacımız kadar kullanmamızı bize tavsiye etmektedir. Gereksizce kullanılan her şeyin bize ve topluma zarar verdiğini bilmeliyiz. Kullanmadığımız odada açık kalan lambayı kapatmalıyız. Su içtikten sonra mutlaka çeşmeyi kapatmalıyız. Güneş enerjisini güneş panelleri ile elektrik enerjisine çevirmeli ve enerji tasarrufu yapmalıyız.

Zamanımızı doğru ve planlı kullanarak zaman tasarrufu yapabiliriz. Günlük planlar zaman tasarrufuna çokça katkı sağlayacaktır. Hayatımızda yer alan her şeyi ihtiyacımız kadar kullanmak tasarruftur.

Gereksiz akan her damlanın dünyamıza zarar verdiğini unutmamalıyız. Bir şey almadan önce mutlaka kendimize bu soruları sormalıyız? ‘Benim gerçekten bu şeye ihtiyacım var mı?’, ‘Yoksa bu eşyayı ben sadece canım istediği için mi ailemin almasını istiyorum?’ Sadece canım istiyor diye alıyorsan, almaktan vazgeçebilirsin.

Dünyada bulunan doğal kaynaklarımız yavaş yavaş azalıyor. Tasarruf yaparak bizden sonra gelecek nesiller için hayat alanı açmış olabiliyoruz. Atalarımız bize güzel bir ekosistem bıraktı. Biz de onu korumalıyız ve hayatımızın her alanında tasarruflu olmalıyız.

Atalarımız ‘Damlaya damlaya göl olur.’ demişler. Hiç bu atasözünü duymuş muydun? Sizce bu söz ne anlama geliyor?” diye sorarak öğrencilerin beyin fırtınası yapmasını sağlar ve öğrencilere söz vererek onların fikirlerini dinler.

2. Öğretici öğrencilerden Etkinlik Kitabı’ndaki çalışma sayfasını açmasını ister ve şöyle der:

“Elinizdeki çalışma kâğıdını inceleyiniz. ‘Tasarruf Kumbaram’ yazısını ve ‘Tasarruf Kahramanı’ görselini etrafından kesiniz. Sizler için hazırladığımız keçeyi (ya da tercih edilen diğer malzemeyi) benim yardımımıla silikon tabancasıyla kavanozun etrafını kaplayacak şekilde yapıştırınız. Sonra kesmiş olduğunuz yazıyı ve görseli kavanozun ortasına gelecek şekilde yapıştırınız. Kavanozun kapağını isterseniz açarak isterseniz de benim yardımımıla kumbara kapağına delik açarak kullanabilirsiniz.”

3. Öğretici, etkinlik bittikten sonra öğrencilerine şöyle der:

“Sevgili Öğrenciler! İsterseniz hazırlamış olduğunuz Tasarruf Kumbaralarınızda biriktirdiklerinizi Gazze’deki arkadaşlarınıza veya ihtiyacı olan arkadaşlarınıza hediye edebilirsiniz. Böylece hem tasarruf etmiş olur hem de birçok sevap kazanmış olursunuz.” diyerek anlatım tamamlanır.

Öğreticiye Not

- Tarım ve Orman Bakanlığının <https://www.suverimligi.gov.tr/cocuklar-icin/> sitesinden yararlanılabilir.
- Keçe ve silikon yerine kavanozun etrafını kaplamak için fon kartonu da kullanılabilir.
- Tasarruf Kumbarası dolan çocuklar, Gazze'deki çocuklarla kumbarasını paylaşmak isterlerse Türkiye Diyanet Vakfı'na yönlendirilebilir.
- Öğrenciler arasında enerji tutumu ile ilgili afiş, kompozisyon, resim vb. yarışmalar düzenlenebilir.

Değerlendirme

- Tasarruf nedir?
- Tasarruf yapmak için nasıl bir yol izlersin?
- Sen de bir tasarruf kahramanı olsan, insanlara ne söylemek isterdin?

Aile Katılımı

- Yapılan kumbaralar eve gönderilerek ailelerden kumbaranın doldurulması ile ilgili destek verilmesi istenebilir.

Etkinlik Adı

Geri Dönüşüm Tabağı

Etkinlik Konusu

Tasarruf ve Geri Dönüşüm

Kazanım

- Geri dönüşümün doğayı ve kaynakları korumak için önemli olduğunu söyler.
- Geri dönüşüm ile ilgili projeler hakkında bilgi verir.

Materyaller

- Geri Dönüşüm Tabağı Eki
- Öğrenci sayısı kadar yeşil boya kalemi
- Bir adet japon yapıştırıcı
- Her öğrenci için iki adet mavi şişe kapağı
- Öğrenci sayısı kadar köpük tabak
- Bir adet siyah tahta kalemi

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, öğrencilere aşağıdaki yönergeyi okuyarak etkinliğe giriş yapar:

"Zehra, kitap okumayı çok seviyordu. Öğretmeni ona 'kitap kurdu' diyordu. Günlerden bir gün Zehra, kütüphanede üzerinde sembol olan bir kitap gördü. Bu sembolü daha önce hiç görmemişti sanki. Hemen ne olduğunu öğrenmek istiyordu. Bu işaret tüm dünyada kullanılan geri dönüşüm sembolüydü. Zehra 'geri dönüşüm de nedir?' diye düşünürken bu işareti daha önce bazı kutuların üzerinde gördüğünü hatırladı. 'Bazı kutularda cam resmi, bazılarında plastik resmi, bazılarının da ise kâğıt resmi olan kutulardı bunlar, evet!' dedi. Şimdi hatırladım. 'Hemen kitabı açıp okumaya başlamalıyım!' dedi.

'Geri dönüşüm, kullanılmayan atık malzemelerin çeşitli geri dönüşüm yöntemleri ile yeniden kullanıma kazandırılmasıdır. Mesela bir kutuyu düşünün, bir kâğıda dönüşebiliyor. Geri dönüşüm, değişebilen/dönüşebilen maddelerle doğaya da katkı sağlar ve tasarruf yapmış oluruz. Biliyor musunuz? Kullanılmış kâğıtların tekrar kâğıda dönüşmesi hava kirliliğini, su kirliliğini ve su kullanımını büyük ölçüde azaltabiliyor. Hem de ağaçların kesilmesi önlenmiş oluyor.

Geri dönüşebilen birçok madde var. Bunlar; cam, kâğıt, alüminyum, plastik, pil, beton, organik atıklar, elektronik atıklar, demir, tekstil, ahşap, metal, köpük bardak ve tabaklar gibi maddelerdir. Her maddenin geri dönüşümü birbirinden farklıdır.

Geri dönüşümle ilgili yapılan çalışmalara katkı sağlamalı ve doğamızı korumalıyız. Bir şeyi eskitmeden yenisini almamalıyız. Dönüşebilen her maddeyi, geri dönüşüme kazandırmalıyız. Geri dönüşüm hayatımızın her yerinde olmalıdır. Geri dönüşüm kutularına atılmayan plastiklerin yüz yılda doğada yok olmadığını biliyor muydun? Oysa bütün geri dönüşebilen malzemeleri gerekli kutulara atarsak, hem doğamız zarar görmez hem de o ürünler yeniden kullanılabilir hâle gelir...'

Zehra, geri dönüşümün bu kadar önemli olduğunu bilmiyordu. Zehra, okuldaki çevre ve doğa kulübünde, öğretmeninin de yardımıyla bir proje başlattı. Tüm okuldaki arkadaşlarına bu projeyi duyurdu. Plastik su şişeleri, cam şişeler, kâğıtlar ve karton hiçbir şey artık hiç çöpe atılmayacak, bu ürünlerin hepsi geri dönüşüm kutusuna konacaktı. Okul müdürü de, veliler de bu çalışmadan çok memnun oldular."

2. Öğretici yönergeyi okuduktan sonra öğrencilerden Etkinlik Kitabı'nı açmalarını ister ve şöyle söyler:

"Elinizdeki çalışma kâğıdını inceleyiniz. Bu işaret geri dönüşümün sembolüdür. Onu keserek yeşil renge boyayınız. Köpük tabağın arka kısmına mavi şişe kapaklarını göz gibi yana gelecek şekilde yapıştırınız. Geri dönüşüm sembolünü ise burun kısmına yapıştırınız. Köpük tabağın alt kısmına siyah tahta kalemle gülen bir ağız çizmeye ne dersin?"

3. Öğretici bitirilen etkinlik sonrasında aşağıdaki soruları öğrencilere yöneltir ve dersini tamamlar.

Öğreticiye Not

- Öğretici, yıl içerisinde geri dönüşüm malzemelerini kullanarak çeşitli etkinlikler yapabilir ve sergileyebilir.
- Öğretici TDV yayınlarından “Çevre Dedektifleri” hikâye kitabını öğrencilere okuyabilir ya da öğrencilerin bu kitabı okumasını isteyebilir.

Değerlendirme

- Geri dönüşüm hakkında neler düşünürsün?
- Sen de geri dönüşüm için yaptığın bir şeyleri bizlerle paylaşır mısın?
- Geri dönüşümün bize ve doğamıza sence nasıl katkıları olur?

Aile Katılımı

- Ailelere evlerinde geri dönüşüm kutusu edinmesi/yapması ve öğrencilerde farkındalık oluşturulması önerilir.

Etkinlik Adı

Renkli Şapkalar

Etkinlik Konusu

Geri Dönüşüm ve Tasarruf

Kazanım

- Yaşamın sürdürülebilmesi için gerekli olan maddeleri (su, toprak, enerji, gıda gibi) verimli kullanır.

Materyaller

- Beyaz, kırmızı, siyah, sarı, yeşil ve mavi renklerden oluşan altı adet fon kartonu
 - Bir adet makas
 - Yapıştırıcı
- Afiş çalışması için gerekli materyaller
 - Bir adet A4 kâğıdı
 - Bir adet kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Öğretici, derse başlamadan belirtilen renklerdeki fon kartonlarından birer adet olacak şekilde toplam altı adet şapka hazırlar.
- Altı renkten oluşan ve hazırlanmamış şapka malzemeleri ise ders sonu afiş etkinliği için hazır bekletilir.
- Öğretici altı adet kâğıdın her birine “beyaz, kırmızı, siyah, sarı, yeşil ve mavi” renk isimlerini yazar ve onları katlayarak etkinlikten önce hazır olmasını sağlar.
- Öğretici altı renkten öğrenci sayısı kadar yazar. (Mesela sınıfta 18 öğrenci varsa altı rengi üç defa yazar. Dersin sonunda aynı rengi seçen öğrencilerle grup oluşturulacaktır.)

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, öğrencilere aşağıdaki şiiri okuyarak etkinliğe giriş yapar:

Geri Dönüşüm

Camla plastiği çöp sanmayın
Kâğıt ve camı ayırıp bakın
Dünyayı seven gönülleri
Geri dönüşüm kralı yapın.

Bize temiz hava gerek
Su gerek, yeşil ağaç gerek
Enerjileri arttırarak kullanmak gerek
Dönüşen maddeleri kullanmak gerek.

Temiz bir dünya düşünüyorum
Masmavi gökyüzü, yemyeşil ağaçlar
Mis gibi çiçeklerle kokan ovalar
Dünyamı yeniliyorum.

2. Öğretici, şiiri okuduktan sonra öğrencilere:

"Bu şiir ne hakkında yazılmıştır ve bize ne anlatmaktadır?" diye sorarak öğrencilerin cevap vermesini sağlar.

3. *"Sevgili Öğrenciler! Elimde bulunan ve altı ayrı renkte bulunan bu şapkalarla bir etkinlik yapacağız."* der ve renklerin hangi düşünceleri ifade ettiğini açıklar.

Beyaz Şapka: Açık, nesnel ve tarafsız ifadeler

Kırmızı Şapka: Duygusal, öznel ifadeler

Siyah Şapka: Karamsar, eleştirel

Sarı Şapka: İyimser, avantaj ve yarar sağlayan (olumlu)

Yeşil Şapka: Üretken, özgün

Mavi Şapka: Değerlendiren, karar veren, toparlayan" düşünceleri temsil etmektedir.

SÜREÇ

MAVİ ŞAPKA
Neden buradayız?
Ne düşünüyoruz?
Neyi başarmak istiyoruz?

YARATICILIK

YEŞİL ŞAPKA
At gözlüklerini çıkar
Yeni fikirlere açık ol
Başka alternatiflere bak

GERÇEKLER

BEYAZ ŞAPKA
Ne tür bilgilerimiz var?
Miyon nedir?
Hangi sorular sorulmalı?

YARAR

SARI ŞAPKA
Yaklaşımın değeri nedir?
Bu bize nasıl yardımcı olur?
Olumsuzluk gördün mü?

DUYGULAR

KIRMIZI ŞAPKA
Aklına ilk gelen şey ne?
Fikriniz var mı?
Tepkiniz ne olurdu?

UYARILAR

SİYAH ŞAPKA
Bunu yaparsak ne olur?
Zayıf yönler nelerdir?
İnsanlar nasıl tepki verecek?

4. Öğretici, "Şimdi gönüllü altı öğrencimiz ile yaşamımızı sürdürmemiz için gerekli olan su, toprak, enerji, gıda gibi maddeleri verimli kullanmak üzere sizlerle 'altı şapka tekniği' ile bir etkinlik yapacağız." der ve gönüllü altı öğrenciye renklerin yazılı olduğu katlanmış minik kâğıtlar vererek onlar arasında kura çeker. Öğretici, bu altı renkten öğrenciye çıkan renge göre dersten önce hazırladığı şapkayı öğrencilerin kafasına geçirerek öğrencilerin bahsedilen konu ile ilgili düşüncesini söylemesini ister.

(Aşağıda verilen cümleler örnek olup, öğrencilerin kendi cümlelerini söylemesi sağlanır.)

1. Öğrenci **Beyaz Şapka**: "Yaşamımızı sürdürmemiz için gerekli olan maddeler dünyanın geleceğidir."
2. Öğrenci **Kırmızı Şapka**: "Sular azalırsa ve toprak kirli atıklardan dolayı kirlenirse ben çok üzülürüm. Yediğimiz gıdalar da hep doğal olmalı ki, hasta olmayalım."
3. Öğrenci **Siyah Şapka**: "Yaşamımızı sürdürmemiz için gerekli olan maddeler git-tikçe azalıyor ve kullanılmaz hâle geliyor, çoğu kişi de suları israf ediyor, enerjiyi doğru kullanmıyor. Geleceğe dair çok umutlu değilim."
4. Öğrenci **Sarı Şapka**: "Arkadaşlar! Olumlu taraflarına bakalım bir de. Bizler bu konu hakkında bilinçleniyoruz. Suyu, toprağı, enerjiyi artık nasıl kullanmamız gerektiğini biliyoruz. Bence bizden sonra her madde daha verimli olacak."

5. Öğrenci **Yeşil Şapka**: “Sevgili arkadaşlar! O zaman biz de yeni şeyler üretelim. Mesela tohum toplama kampanyası yapıp çiçekler ekelim. Fidanlar dikerek onların ağaç olmasını sağlayalım. Enerji dönüşümleri için yeni ürünler tasarlayalım. Her şey bir hayalle başlar. Biz doğamıza yatırım yapmazsak, onu kim koruyacak?”
6. Öğrenci **Mavi Şapka**: “Arkadaşlar! Bu konu hakkında olumlu düşünen arkadaşlarımız olduğu gibi olumsuz düşünen arkadaşlarımız da var. Görüyorum ki, hepimiz el ele verirse yaşanabilir bir dünya için çok güzel çalışmalar yapabiliriz. Şimdi hemen mavi kapak toplama çalışmasıyla işe koyulmaya ne dersiniz?” diye sorar.

5. Öğretici altı öğrenciden düşüncelerini dinledikten sonra gönüllü olanlar olması durumunda tekrar kura çektirerek öğrencilerin düşüncelerini dinleyebilir. Gönüllü olan tüm öğrenciler dinlendikten sonra öğretici, öğrencilere şu yönergeyi okur:

“Sevgili Öğrenciler! Şimdi sizlerle kura çekeceğiz. Kurada size çıkan renklere göre bir grup çalışması yapacağız. Yeşil renkler bir grup, mavi renkler bir grup, beyaz renkler bir grup gibi... Her grup kendi rengini temsil eden düşünceye göre bir afiş hazırlayacak ve biz yaptığınız afişleri sınıf panosuna asacağız.” der ve etkinliği tamamlar.

Öğreticiye Not

- Altı şapka tekniğinde hangi şapkanın hangi düşünceyi ifade ettiği anlam ve örnek olması açısından verilen örnek cümle öğreticiler içindir. Öğrencilerimiz aynı düşünceyi birbirinden farklı birçok cümleyle açıklayabilirler. Burada önemli olan olumlu cümle, karamsar cümle vb. ile uyumlu ifadeler kullanmış olmalarıdır.

Değerlendirme

- Kullandığımız maddeleri korumak için neler yapıyorsun?
- Geri dönüşüm hakkında neler yapmak istiyorsun?
- Farklı düşünceleri dinlediğinde ne hissettin?

Aile Katılımı

Etkinlik Adı

Adaleti Kolla Huzuru Yakala

Etkinlik Konusu

Adalet

Kazanım

- Adalet kavramının ne anlama geldiğini ifade eder.
- Günlük hayatta adalet ile ilgili örnekler verir.
- Tarihte adaleti ile tanınan kişilere örnekler verir.

Materyaller

- Adaleti Kolla Huzuru Yakala Ekleri
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, "Sevgili çocuklar! Bugün sizlerle çok önemli bir konuyu konuşacağız: Bu önemli konu ne olabilir acaba?" der ve çocuklarda merak uyandırır.
2. Adaleti Kolla Huzuru Yakala ekinde yer alan kartları öğrencilere gösterir. Sessizce bu kartları incelemeleri, anlatılacak konu hakkında düşünmeleri istenir. Bütün kartlar tüm çocuklar tarafından incelendikten sonra öğrencilerden fikirleri alınır.
3. Öğretici, "Bugün sizlerle konuşacağımız önemli konu: Adalet! Peki, adalet nedir?" diye sorar. Öğrencilerden görüşleri alındıktan sonra öğretici "Adalet, herkese hakkını vermek, doğru olanı yapmak ve haksızlıkları önlemek demektir." der. Öğretici, adalet ile ilgili günlük yaşantımızdan örnekler verir. (Örneğin; öğretmeniniz sınavları adil bir şekilde değerlendirdiğinde hepimiz mutlu oluruz. Sıraya girerken başkasının önüne geçmemek adaletin bir örneğidir. Haksızlık karşısında sessiz kalmamak, adaleti savunmaktır. Bir oyunda herkesin kurallara uyması adil bir oyun oynamayı sağlar.)
4. Öğretici; tarihte adaletli kişilerden örnekler verir:
 - "Sevgili öğrenciler, çok eskiden Türkistan'da yaşayan Türkler, devletlerini kurarken adaletin çok önemli olduğuna inanırlardı. Bu inançlarını da taşlara kazıdıkları yazılarla bize miras bıraktılar. Bu yazılar, Orhun Yazıtları olarak bilinir. Orhun Yazıtları, eski Türklerin adalet anlayışını anlatan çok önemli metinlerdir. Bu yazıtlarda hükümdarların halklarına nasıl adil davrandıkları, haksızlıklara karşı nasıl savaştıklarını anlatır. O dönemde hükümdar olan Bilge Kağan'ın adalet anlayışı dillere destan olmuştur. Siz Bilge Kağan'ın halkına şu seslenişini hiç duydunuz mu? Bilge Kağan, Orhun Yazıtları'nda halkına şu şekilde seslenmiştir: 'Türk milleti, üstte mavi gök çökmedikçe, altta yağız yer delinmedikçe, senin ilini ve töreni kim bozabilir? Ey Türk milleti, kendine dön ve kendine gel! Ben, Bilge Kağan, size adaletle hükmediyorum.' Bu sözlerle Bilge Kağan, Türk halkına güçlü bir devleti ancak adaletli yönetimle koruyabileceklerini hatırlatmıştır. O, halkına karşı adil davranmayı, onların haklarını korumayı ve haksızlıklara karşı durmayı her zaman önemsemiştir."
 - "Selçuklu döneminde de divanlar kurulur bu divanlarda halkın dertleri dinlenirmiş. Adil çözümler üretilirmiş."
 - "Hz. Ömer, adaletiyle ünlü bir halifedir. O, herkese hakkını verirdi."
 - "Osmanlı Padişahı Fatih Sultan Mehmet, halkının adaletle yönetilmesi için ilk Kanunnameyi yazan kişidir. Osmanlı padişahlarından Kanuni Sultan Süleyman ise, Osmanlı Devleti'nde adaleti sağlamak için toprak ve arazi kanunları hazırlatmış. Hatta halkının huzur ve refah içerisinde yaşaması için en fazla yasa hazırlayan padişah olduğundan o padişaha 'Kanuni' denmiştir. Hazırladığı yasalar gayrimüslimlerin haklarını da koruyacak nitelikteymiş."

5. Öğretici herkes adil olduğu zaman herkesin mutlu olduğu bir dünyada yaşanabileceğini, adaletli davranmanın herkesin bir sorumluluğu olduğunu, adaletin toplumda barış ve huzuru sağladığını vurgular.
6. Öğretici öğrencilerin bulmacayı çözmelerini ister ve etkinliği sonlandırır.

Öğreticiye Not

- Öğretici, eşitlik ve adalet arasındaki farkı etkinlik sürecinde gerektiği yerlerde açıklar. (Eşitlik, iki şeyin her yönden denk olması demektir. Adalet ise, her hak sahibine hakkını vermek ve haksızları cezalandırmaktır.)

Değerlendirme

- Adalet nedir?
- Günlük hayatta adaletli olmak için neler yapabiliriz?
- Sizce adalet neden önemlidir?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Kayıp İnek

Etkinlik Konusu

Adalet

Kazanım

- Adaletin ne anlama geldiğini ifade eder.
- Adalet ilgili örnek davranışlar verir.
- Adaletin faydalarını söyler.

Materyaller

- Kayıp İnek Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici bir hikâye okuyacağını söyler ve hikâyesini okumaya başlar.
2. Öğretici hikâyenin başlığını söylemeyeceğini hikâye sonunda başlığını öğrencilerin belirleyeceğini söyler. Hikâye okuma tamamlandıktan sonra onları dinler.

Hikâye

Bir zamanlar, Osmanlı İmparatorluğu'nun altın çağında, Sultan Süleyman Han tahtta otururdu. O kadar adil bir padişah ki, halkı ona "Kanuni" lakabını vermişti. Sultan Süleyman, her sabah tebdil-i kıyafet yani halktan biri gibi giyinip, İstanbul sokaklarında dolaşır, halkının dertlerini dinlerdi. Adaleti sağlamak onun için en önemli görevlerden biriydi. Bir gün, Sultan Süleyman yine saraydan çıkıp şehri dolaşmaya karar verdi. Yanına en güvendiği vezirini aldı ve halkın arasına karıştı. Yolda giderken, üzgün bir çiftçiye rastladılar. Çiftçinin yüzü solgun, gözleri yaşlıydı. Sultan, hemen yanına gidip ne olduğunu sordu. Çiftçi, "Ben yoksul bir köylüyüm. Tek geçim kaynağım olan ineğim birkaç gün önce kayboldu. Onu çok aradım ama bulamadım. Eğer onu bulamazsam, ailemi geçindiremem, aç kalırız." dedi. Sultan Süleyman, çiftçinin derdine çok üzüldü ve ona yardım etmeye karar verdi. "Merak etme, ben bu işin peşine düşeceğim." dedi ve hemen emrindeki askerlerden ineğin bulunmasını istedi. Askerler, şehri didik didik aradılar. Sonunda, çiftçinin ineğini zengin bir tüccarın evinde buldular. Tüccar, ineğin kendisinin olduğunu iddia etti ama askerler çiftçinin verdiği tüm özelliklerin birebir uyuştuğunu gördüler. Askerler, tüccarı ve ineği Sultan Süleyman'ın huzuruna çıkardılar. Sultan Süleyman tüccara, "Bu ineğin sahibinin kim olduğunu nasıl ispatlayacağız?" diye sordu. Tüccar, "İnek benimdir padişahım. Onu birisinden satın aldım ama kim olduğunu hatırlamıyorum." dedi. Bunun üzerine Sultan Süleyman, "Peki öyleyse, bu işin adaletle çözülmesi gerek." dedi. İneği getirtti ve serbest bıraktı. İnek hemen çiftçiye doğru koştu, onun etrafında döndü, sanki sahibini bulmuş gibi sevinçliydi. Sultan Süleyman, gülümseyerek tüccara döndü, "Adalet yerini buldu. İnek sahibini buldu. Artık bu çiftçi, ailesine bakabilecek." dedi. Tüccar, başını önüne eğdi ve hatasını kabul etti. Sultan Süleyman, tüccarı affetti ama ona, "Bundan sonra başkasının hakkına göz dikme. Unutma, adalet her zaman yerini bulur." diyerek ders verdi. O günden sonra halk Sultan Süleyman'ın adaletine daha çok güvendi ve onu daha çok sevdi. Herkes, onun adaletli bir hükümdar olduğunu ve kim olursa olsun, haklı olanın hakkını koruyacağını bilirdi. Böylece, Osmanlı topraklarında adalet hüküm sürmeye devam etti.

3. Öğretici hikâyenin başlığını öğrencilerin belirlemesini ister. Öğrenciler temaya bağlı kalarak başlığın ne olabileceği konusunda fikir yürütürler. Oylama yapılır en çok beğenilen başlık seçilir.
4. Öğretici, öğrenci Etkinlik Kitabı'ndan "Hikâyemizin Unsurlarını Belirleyelim!" başlığını hikâye metnine göre doldurmalarını ister.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Hikâye nasıldı?
- Hikâyenin başlığının ne olmasını isterdin?
- Etrafında adil olmadığını düşündüğün uygulamalar var mı? Neler?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Ekosistemde Adalet

Etkinlik Konusu

Adalet

Kazanım

- Kâinattaki adalete örnekler verir.
- Kâinatta adaleti kimin sağladığını söyler.
- Kâinatta adaleti sağlamak için üzerimize düşen görevleri söyler.

Materyaller

- Telefon

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici aşağıdaki şiiri okuyarak derse başlar.

Hepsi O'nun Eseri

Allah yarattı her şeyi
O her şeyin sahibi
Ağaçlar, su, hayvanlar
Hepsi O'nun eseri.

Rengârenk yapraklar
Bal yapar arılar
Toprakta büyür bitkiler
O her şeyin sahibi.

Her sabah güneş doğar
Akşamları ay çıkar
Derelerden su akar
Allah'ın mucizesi bunlar.

Doğayı sev ve koru
Allah'ın hediyesi
O'na hep şükretmeli
O, her şeyin sahibi.

2. Öğretici, sohbet başlatır. Ekosistemin ne anlama geldiğini, daha önce bu kelimeyi duyup duymadıklarını sorar. Onları dinler. *"Ekosistem, bitkiler, hayvanlar, su, hava, gökyüzü ve toprak gibi doğal unsurların birlikte yaşadığı yerdir. Ekosistemin içerisinde insanlar da yaşar. Mesela güneş bitkilerin büyümesi için gereken enerjiyi sağlar. Bulutlar gökyüzündeki su damlacıklarından oluşur. Bu damlacıklar büyür ve yağmur olur. Bu sayede bitkiler, insanlar ve hayvanlar su ihtiyacını giderir. Kuşlar çiçekten çiçeğe uçarken, bitkilerin üremesi için önemli olan tozlaşmayı gerçekleştirirler. Gökkuşağı yağmurdan sonra çıkar ve doğada ışığın farklı renklere ayrıldığını gösterir. Mesela ormanı düşünelim. Ormanda yaşayan hayvanlar, bitkiler ve hatta böcekler, hep birlikte bir denge oluştururlar. Her varlığın bu ormanda özel görevleri vardır. Bu görevler ekosistemin dengede kalmasını sağlar. Ormandaki büyük ağaçlar, kuşlar ve küçük hayvanlar için barınak sağlar. Aynı zamanda, ağaçlar da toprak ve su gibi kaynaklardan faydalanır. Her şey birbirine yardım eder. Bir nehir kurursa, o nehirde yaşayan balıklar ve suya ihtiyaç duyan hayvanlar zarar görür. Bu, doğanın adaletinin bozulmasıdır. Eğer bir tür fazla avlanırsa ya da doğal yaşam alanları yok edilirse, o türün sayısı azalır. Bizler de kâinatın bir parçasıyız ve ekosistemin adaletli kalmasına yardımcı olabiliriz. Peki, nasıl yapabiliriz?"* der ve cevapları dinler. Ardından devam eder: *"Çöpleri doğaya atmamak, hayvanlara zarar vermemek, suyu israf etmemek gibi davranışlarla doğanın düzenine katkıda bulunabiliriz. Bir çiftçi, tarlasında sadece gereği kadar su kullanırsa, hem bitkiler hem de diğer su kaynaklarına ihtiyaç duyan canlılar zarar görmez. Ekosistemi Allah adaletli bir şekilde kurmuştur. Adalet, hem insanlar için hem de doğa için önemlidir. Doğadaki adalet, her canlının hakkını korumaktır. Eğer bir canlının ekosistemdeki görevi bozulursa, bu adaletin bozulması demektir. Allah kâinatta adalet sistemini kurmuş. Doğa bize yardım ediyor, biz de doğaya adil davranarak ona yardım etmeliyiz. Bu bizim de daha mutlu ve sağlıklı yaşamamız demektir. Doğayı koruyarak, israf etmeden yaşayarak, ağaç dikerek ve çevremize saygı göstererek Allah'ın kurduğu bu dengeyi koruyabiliriz."*

3. Öğretici donuk imge oynayacaklarını söyler. Öğrenciler çember olurlar. Öğretici sınıfta yaptıkları sohbetten bazı cümleler söyleyeceğini ifade eder. Müzik açılır. Müzik eşliğinde serbestçe eğlenirler. Müzik durduğunda, öğretici bir cümle söyler. Öğrenciler, duydukları cümlenin içerisinde geçen ekosistemdeki varlıkların formuna girerek donarlar. Öğreticinin dokunduğu öğrenci çözülür ve çözülen öğrenci, hangi varlığın formuna girdiğini ve doğadaki görevini açıklar. Müzik açılır ve oyun bu şekilde devam eder.

Metnin içerisindeki Yönergeler Şu Şekildedir:

- Güneş bitkilerin büyümesi için gereken enerjiyi sağlar.
 - Bulutlar gökyüzündeki su damlacıklarından oluşur.
 - Bu damlacıklar büyür ve yağmur olur.
 - Kuşlar çiçekten çiçeğe uçarken,
 - Gökkuşağı yağmurdan sonra çıkar ve doğada ışığın farklı renklere ayrıldığını gösterir.
 - Mesela ormanı düşünelim. Ormanda yaşayan hayvanlar, bitkiler, ağaçlar, toprak ve hatta böcekler...
 - Nehirde yaşayan balıklar ve suya ihtiyaç duyan hayvanlar zarar görür.
 - Çöpleri doğaya atmamak, hayvanlara zarar vermemek, suyu israf etmemek
 - ...
4. Oyunun ardından öğretici “*Şimdi, bahçeye çıkalım ve doğadaki bu dengeyi yakından inceleyelim, ne dersiniz?*” der. Kursta bahçe varsa bahçeye veya yakında park varsa parka çıkarak gözlem yaparlar. Gözlem esnasında ekosistemin işleyişi hakkında konuşurlar.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Ekosistemin anlamı nedir?
- Kâinattaki ekosistemin kurucusu kimdir?
- Ekosistemin adaletli bir şekilde kalması için ne yapmalıyız?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Benim Adalet Sembolüm

Etkinlik Konusu

Adalet

Kazanım

- Adaletin temel ilkelerini fark eder.
- Adaleti temsil eden sembolleri yorumlar.

Materyaller

- Öğrenci sayısı kadar A4 kâğıdı
- Öğrenci sayısı kadar boya kalemi seti
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici aşağıda bulunan görselleri öğrencilere gösterir ve bunların neyin sembolü olabileceğini sorar.
2. Öğrencilerin görüşleri dinlendikten sonra açıklamalar yapılır.
 - Armanın üstünde Kur'an-ı Kerim, onun altında ise kanunnameler yer almaktadır. Kur'an-ı Kerim'in kanunların üzerine yerleşmiş olması; Osmanlı Devleti'nin kurallarını oluştururken İslamiyet'i esas aldıklarını gösterir. Ayrıca Osmanlı Devleti adaletli bir anlayışla devleti yönetmiştir.
 - Terazî ise dengenin korunması ile ilgilidir. Herkese göre değişmeyen objektif bir özelliğe sahiptir.
3. Öğretici öğrencilere *"Siz adaleti temsil etmek isteseydiniz bunun resmi ne olurdu?"* der ve öğrencilerden bunun resmini yapmasını ister.
4. Resimler tamamlandıktan sonra öğrencilerin resimlerini anlatmasına fırsat verilir.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Osmanlı Devleti'nin sembolünde terazî neden Kur'an-ı Kerim'in üzerinde yer almıştır?
 - Terazî görseli neden adaleti temsil ediyor olabilir?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Adaletin Sembolü: Hz. Ömer

Etkinlik Konusu

Adalet

Kazanım

- Adaletin önemini açıklar.
- Adil çözümler üretir.

Materyaller

- Öğrenci sayısı kadar A4 kâğıdı
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, öğrencilere hikâye okuyacağını ancak hikâyenin devamını öğrencilerin tamamlayacağını söyler.

Adaletin Sembolü: Hz. Ömer

(Öğretici öğrencilerin hikâyeyi doğru bir şekilde tamamlayabilmesi için hikâyeye başlamadan önce **Ömer**'in karakter özellikleri hakkında öğrencilere bilgi verir.)

Ömer'in Karakter Özellikleri: Adaletli, merhametli, cesur, çocukları seven bir sahâbi.

Bir zamanlar, Ömer adında çok adil ve cesur bir kral yaşamış. Ömer, her zaman halkının haklarını koruyan, adaleti ve dürüstlüğüyle tanınan biriymiş. Krallığı boyunca herkese eşit davranmış.

Bir gün Ömer, şehrin sokaklarında dolaşırken bir grup çocuğun oyun oynadığını görmüş. Çocuklar, bir çocuğun gözlerinin yaşlarla dolu olduğunu fark etmeden eğleniyorlarmış. Ömer, hemen o çocuğun yanına gitmiş ve neden ağladığını sormuş.

Çocuk, hıçkırıklar arasında, "Arkadaşlarım oyun oynarken hep bana haksızlık yapıyorlar. Benimle dalga geçip beni dışlıyorlar." demiş. Ömer, çocuğun üzüntüsünü görünce çok üzülmüş ve hemen diğer çocukları yanına çağırmış.

....

2. Öğretici hikâyeyi burada keser ve öğrencilere birer kâğıt ve kalem verir. Hikâyeyi tamamlamaları için bir süre verir. Süre tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilere hikâyenin devamını okumaları için fırsat verilir. Ardından adaleti ile meşhur Ömer adında birisini tanıyıp tanımadıklarını sorar. Cevapları dinler. Cevapların ardından Hz. Ömer'den bahseder ve Hz. Ömer'in adaletinden örnekler verir.
3. Öğretici, adaletin sağlandığı örnek bir durumu ele alır ve bu durumu tersine çevirerek, adaletsiz bir duruma nasıl dönüştüğünü öğrencilerle tartışır. Daha sonra öğrencilerden adaletsizliğin sonuçlarını inceleyip, adaleti tekrar sağlamak için ne tür değişiklikler yapmaları gerektiğini ve çözüm önerileri bulmalarını ister.
Örneğin, "Okuldan sonra otobüse binmek için sıra bekliyorsun. Her gelen de arkaya doğru sıraya geçiyor. Nasıl hissedersin?" (Cevaplar dinlenir.) "Sonradan gelen bir arkadaşın sıranın önüne geçti. Neler olabilir?" (Cevaplar dinlenir.) "Adaleti sağlamak için neler yapabiliriz?" (Cevaplar dinlenir.)"
4. Öğretici örnek olayları değiştirerek beyin fırtınası yaptırır.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Sence adalet ne demek?
- Adaleti sağlamak için neler yapmak gerekir?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Sorumluluğunu Bil, İşlerini Bitir

Etkinlik Konusu

Sorumluluk

Kazanım

- Allah'a karşı sorumluluklarınıza örnekler verir.

Materyaller

- Sorumluluğunu Bil, İşlerini Bitir Ekleri
- Öğrenci sayısı kadar kalem
- Bir adet balon

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici sorumluluk konusuna Allah'a karşı olan sorumluluklarımızdan bahsederek giriş yapar.
"Allah'a karşı olan sorumluluklarımızın başında Allah'ı tanımak ve bilmek gelir. Allah Kur'an'da Allah'a iman edin, Allah'a itaat edin ve Rabbinize ibadet edin buyurmaktadır. İnsanın Allah'a iman edip ibadet edebilmesi için de önce O'nu tanıması gerekir. Allah'ı tanımak için de O'nun isimlerini ve sıfatlarını tanımalıyız. Ayrıca Allah'ın bizlerden istediği namaz, oruç gibi ibadetleri yerine getirmeliyiz. Uzak durmamızı istediği haram şeylerden de kaçınmalıyız. İşte böylece Allah'a karşı sorumluluklarımızı yerine getirmiş oluruz."
2. Öğretici, "Ey insanlar, sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize kulluk edin.(Bakara, 2/21)" ayetini okur ve kulluğun ne demek olduğuyla ilgili açıklama yapar.
3. Yukarıda yazan ayetin her kelimesi küçük kâğıtlara tek tek yazılır. Daha sonra öğrenciye balon verilir. Öğrenci şişirilmiş balonu havaya atar ve düşene kadar bir kelime alıp masaya koyar. Tekrar balonu atar ve ikinci kelimeyi alıp yerine koymaya çalışır. Bu şekilde balonu düşürmeden ayeti tamamlamaya çalışır. Gönüllü öğrencilerin de oyunu oynaması için fırsat verilir. (Oyunu zorlaştırmak için balonun havaya atıldığı yer ile kelimelerin sıralanacağı yer arasında uygun bir mesafe bırakılması güzel olur.)
4. Öğrencilerden boşlukları doldurularak etkinliği tamamlamaları istenir.

Öğreticiye Not

- Öğretici, öğrencilerden Allah'a karşı sorumluluklarımızı içeren görsellerden oluşan bir pano hazırlamasını isteyebilir.

Değerlendirme

- Allah'a karşı sorumluluklarımıza örnek verir misin?
- Bu sorumlulukları yerine getirdiğimizde neler hissederiz?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Bedenim Benim Emanetim

Etkinlik Konusu

Sorumluluk

Kazanım

- Bedenimizin bizlere emanet olduğunu söyler.

Materyaller

- Bedenim Benim Emanetim Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem
- İki adet yapıştırıcı
- Bir adet yeşil büyük boy fon kartonu
- Bir adet kırmızı büyük boy fon kartonu
- Yirmi adet yiyecek görseli (10 tane sağlıklı, 10 tane sağlıklısız)

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Yeşil fon kartonunun üzerine büyük harflerle sağlıklı yiyecekler, kırmızı fon kartonunun üzerine de sağlıklısız yiyecekler yazılarak hazır hâle getirilir.

Etkinlik Süreci

1. Öğretici kendimize karşı sorumluluklarımızdan olan beden temizliği ile ilgili açıklamaya yapar.

"Bu beden bize Allah'ın emanetidir. Bu emanete en iyi şekilde bakmak da bizim sorumluluğumuzdadır. Peki, bedenimize nasıl iyi bakabiliriz? Tabii ki bedenimizi temiz tutarak. Bedenimizi temizlerken bazı eşyalara ihtiyaç duyarız değil mi? Bu malzemeler neler olabilir? Bunları bilmecelerle bulmaya ne dersiniz? Ben size bilmece sorayım, sizler de cevapları bulmaya çalışın, olur mu?" diyerek aşağıdaki bilmeceleri sorar ve cevapları dinler.

Pek güzeldir kendisi
Tertemiz yapar dişleri
O olmasaydı ne yapardık
Dişleri nasıl parlatırdık.
(Diş fırçası)

Dişleri vardır bir sürü
Ayırır karışmış saçları
Kullanmazsan bir süre
Dolaşır saçlar birbirine.
(Tarak)

Çıt çıt çıkar sesi
Tırnakların tamircisi
Gezdiririz üzerinde
Tek tek keseriz hepsini.
(Tırnak makası)

Elimizden kayar gider
Kokusu çok mu çok güzel
Eller birbirine sürüldükçe
Oluşan köpük oyuna döner.
(Sabun)

2. Cevapların ardından öğretici hangi eşyanın hangi beden temizliğinde kullanıldığını hakkında da öğrencileri bilgilendirir.
3. Beden temizliğine dikkat edilmezse neler olabileceği hakkında sorular sorar ve cevapları dinler.
4. Öğretici beden sağlığı hakkında da öğrencilerle sohbet ederek bunun öneminden bahseder.

"Vücudumuzu hastalıklara karşı korumak için temizliğimize dikkat ettiğimiz gibi yediğimiz ve içtiğimiz şeylere de dikkat etmeliyiz. Yani düzenli ve dengeli beslenmeliyiz."

5. Ardından öğretici sınıfta yiyeceklerle ilgili çeşitli görsellerin olduğu 20 adet kartı sakladığını söyler. Sınıfı iki gruba ayırır. İlk grubun 10 adet sağlıklı yiyeceklerin olduğu kartları bulacaklarını ve buldukları görselleri yeşil fon kartonuna yapıştıracaklarını; ikinci grubun da 10 adet sağlıksız yiyeceklerin olduğu kartları bulup kırmızı fon kartonuna yapıştıracaklarını söyler. Öğrenciler sorumluluklarını yerine getirip tüm kartlar bulunup yapıştırıldığında oyun tamamlanır.
6. Ardından oluşan afişler ile ilgili öğrencilerle bir süre sohbet edilir.
7. Öğrencilerden etkinlikte ne yazdığını bulmaları istenir.

Öğreticiye Not

- Öğretici dilerse bilmeceleri çoğaltabilir.

Değerlendirme

- Kendine karşı yapman gereken hangi sorumlulukları yerine getiriyorsun?
- Kendimize karşı sorumluluklarımızı yerine getirmezsek neler olur?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Sorumluluklarını Bil Görevlerini Yerine Getir

Etkinlik Konusu

Sorumluluk

Kazanım

- Diğer insanlara karşı sorumluluklarımıza örnekler verir.

Materyaller

- Sorumluluklarını Bil Görevlerini Yerine Getir Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem
- Bir adet A4 kâğıdı

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici sınıfa selam vererek girdikten sonra Müslümanların Müslümanlar üzerindeki haklarını aşağıdaki hadis çerçevesinde anlatır:

Resûlullah (sas) şöyle buyurmuştur: *"Müslüman'ın Müslüman üzerindeki hakkı altıdır."* *"Onlar nedir ey Allah'ın Resûlü"* diye sorulunca şöyle demiştir: *"Onunla karşılaştığın zaman selam ver, seni davet ettiğinde ona icabet et, senden nasihat istediğinde nasihat et, aksırıp Allah'a hamd ettiğinde ona duayla karşılık ver, hastalandığında onu ziyaret et ve öldüğünde cenazesine katıl."*

(Müslim, Selâm, 5)

2. Diğer insanlara karşı sorumluluklarımız ile ilgili konuşulduktan sonra öğretici öğrencilere kulaktan kulağa oyununu oynayacaklarını söyler ve aşağıdaki cümleler üzerinden oyunu oynatır.

"Aranızda selamı yayınız." hadisi kulaktan kulağa oynanır ve tüm öğrenciler söyledikten sonra sonuncu öğrenci ne anladığını sesli olarak söyler.

3. Öğretici, üzerinde "selam vermek, davete icabet etmek, nasihat isteyene nasihat etmek, hapşırana dua etmek, hasta ziyaretinde bulunmak ve cenazeye katılmak" yazan altı adet kart oluşturur. Gönüllü olan bir kişi ile oyuna başlanır. (Kura da çekilebilir.) Öğrenci kartta yazan cümleyi hiç konuşmadan jest ve mimikleri ile anlatmaya çalışır. Bilen kişi diğer kartı alarak tekrar aynı şeyi yapar. Tüm kartlar bitince gruplar kartları değiştirir ve oyun bu şekilde devam eder.

4. Etkinlik yönergeye uygun bir şekilde yapılır ve etkinlik tamamlanır.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Bir arkadaşın sana selam vermeden yanından geçip gitse ne hissederdin?
- Başka insanlara karşı ne gibi sorumluluklarımız var? Örnek verir misin?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Çevreme Karşı Sorumluluklarım

Etkinlik Konusu

Sorumluluk

Kazanım

- Doğaya ve diğer canlılara karşı sorumluluklarına örnekler verir.

Materyaller

- Çevreme Karşı Sorumluluklarım Eki
 - Öğrenci sayısı kadar kalem
 - Öğrenci sayısı kadar A4 kâğıdı

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici sınıfa girer ve doğaya ve diğer canlılara karşı olan sorumluluklarımızın neler olduğundan bahseder.

"Çocuklar, çevremize ve diğer canlılara karşı birçok sorumluluğumuz var. Çevremizin temiz ve sağlıklı kalmasını, doğamızın bir parçası olan hayvan dostlarımızın mutlu ve güvende olmasını nasıl sağlayabiliriz biliyor musunuz? Tabii ki gereken önlemleri alarak, çöpleri uygun şekilde atarak, geri dönüşüm yaparak, doğal alanları kirletmeyerek." der ve aşağıdaki şiiri okur.

Çevremi temiz tutarım
Çiçeği sever sularım
Bir kedi görünce
Hemen başını okşarım.

Çöpümü atarım kovaya
Bırakmam hiç ortalığa
Açık görürsem bir çeşme
Kapatırım koşa koşa.

Pırıl pırıl olsun her yer
Boram boram koksun güller
Doğamızı koruyalım
Sarsın etrafımızı güzellikler.

2. Öğrenciler iki gruba ayrılır. Birinci gruptan doğal kaynakların (su, elektrik vb.) verimli kullanılması için alınacak tedbirleri, ikinci gruptan da doğa ve hayvanların korunması için yapılabilecek faaliyetleri yazmaları ve proje olarak sunmaları istenir. Fikir alışverişi için bir süre zaman verilir ve öğrenciler dinlenir.
3. Ardından oyun oynatılır.

Öğreticiye Not

- Öğrenciler ile birlikte çevre temizliği yapılabilir.
- Hayvanlar için su kabı, yemek kabı tasarlanabilir.
- Öğrenciler ile birlikte fidan dikim etkinliği yapılabilir.

Değerlendirme

- Enerji kaynaklarımızın tükenmemesi için bize düşen sorumluluklar nelerdir?
- Bitkiler ve hayvanlara karşı sorumluluklarını nasıl gösterirsin?

Aile Katılımı

Etkinlik Adı

Ne Hissediyorsun?

Etkinlik Konusu

Empati

Kazanım

- Empati kurabilmenin önemini açıklar.
- Duygularını ifade eder.

Materyaller

- Bilgisayar/TV
- Projeksiyon
- Öğrenci sayısı kadar not kâğıdı
- Öğrenci sayısı kadar kalem
- Karekodda yer alan oyun

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Öğretici karekodda yer alan çarkı öncesinde açarak cümleleri okur. Dilerse yeni cümleler ekleyebilir.

Etkinlik Süreci

1. Ööretici ööğrencilere empati kelimesini duyup duymadıklarını sorar ve cevapları dinler.
2. Ööretici aşağıdaki tanımlamayı okuyarak etkinliğe başlar.

“Sevgili ööğrencilerim, empati, bir kimsenin kendisini bir başkasının yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini anlayabilme becerisidir. Ayrıca anladığımızın karşımızdaki kişiye ifade edilmesi gerekir. Bu beceri, bireyin sosyal ilişkilerini geliştirir, paylaşım ve sevgiyi artırır. Empatide bir başkasının düşüncesini anlayabilme becerisi göstermemiz, onunla aynı düşünceyi paylaştığımız anlamına gelmemektedir. Empati, bir başkasının yerine kısa süreli geçmek ve onun bakış açısını anladıktan sonra yine kendi düşünce dünyasına dönmek anlamını taşır. Eğer karşımızdakinin bakış açısını benimseyip onunla özdeşim kuracak şekilde bir tavır gösterirsek buna ‘sempati’ ismi verilir. Empati toplumsal ilişkiler açısından bireye bencil davranışlardan uzak, çevresine karşı duyarlı, hoşgörölü bir tavır kazandırır. Empati sayesinde insanlar birbirlerini yargılamadan dinlemeyi ve anlamayı ööğrenirler. İslam dini empatiye ve hoşgöröye büyük önem vermiştir. Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed (sas), tüm ahlaki değerlerde olduğu gibi empati konusunda da bizlere örnek olmuştur. Onun, ev işlerinde aile bireylerine yardım etmesi, yorgun hayvanlara merhametle muamele edip onları dinlendirmesi, çocukların duygularını anlayıp onlara şefkat göstermesi empatik yaklaşımının göstergeleridir.”

3. Ööretici empati hakkında bilgilendirme yaptıktan sonra ööğrencilere karekodda yer alan “Ne Hissediyorsun?” çarkını açar. Çarkta yazan cümleleri okuyunca her ööğrencinin ne hissettiğini kâğıda yazmasını ister.
4. Çarkta yer alan tüm cümleler okunduğunda ööğrencilerin aynı cümle hakkında yazdıklarını okumaları istenir.
5. Ööğrencilerin notları üzerinden duygu ve düşünce farklılıkları hakkında konuşulur.

Ööreticiye Not

- Yazma becerisi henüz gelişmemiş olan ööğrenciler olması durumunda sözlü katılım yapmaları istenir.

Değerlendirme

- Günlük yaşamınızda empati kurmaya çalışır mısınız?
- Empati kurmanın faydaları neler olabilir?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Duygu Ormanına Yolculuk

Etkinlik Konusu

Empati

Kazanım

- Başkalarının duygularını fark eder.
- Başkalarıyla empati kurabilir.

Materyaller

- Bir adet A4 kâğıdı
- Bir adet kavanoz
- Öğrenci sayısı kadar kalem
- Öğrenci sayısı kadar boya kalemi seti
- Öğrenci sayısı kadar kâğıt ya da resim defteri
- Öğrenci sayısı kadar sandalye
- Öğrencilerin aileleriyle birlikte hazırlayacağı dürbün

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Aile katılımında yer alan dürbünün, etkinlikten bir gün önce yapılıp getirilmesi istenir.
- Öğretici etkinlik öncesinde kaygı, heyecan, cesaret, sevinç, öfke, merak, tiksinti, kıskançlık, utanç, şaşkınlık, huzur, stres duygularının yazılı olduğu not kartlarını bir kavanozun içerisinde öğretici masasının üzerine koyar. Not kartları öğrenci sayısı kadar olmalıdır.

Etkinlik Süreci

1. Öğretici öncesinde hazırladığı duygu kavanozundan her öğrencinin bir duyguyu seçmesini sağlar.
2. Öğretici öğrencilere duygu ormanına bir yolculuk yapacaklarını, her öğrencinin yolculuk esnasında ailesiyle birlikte öncesinde yaptığı dürbünü ile çevreyi gözlemleyeceğini ve öncesinde seçtiği duyguya sahip bir varlık bulmaya çalışacaklarını ifade eder.
3. Öğretici öğrencilerle birlikte sandalyelerden hayali bir tur otobüsü oluşturur. Çocukların her birini otobüsteki yerine oturtuktan sonra şoför koltuğuna oturarak otobüs gezisini başlatır.
4. Öğretici öğrencilerden otobüs yolculuğu boyunca çevredeki nesnelerin duygularını hayal edip gözlemlmelerini ve duygunun sebebi hakkında düşünmelerini ister.
5. Dürbünleriyle etrafı gözlemleyen öğrenciler etrafta dikkatlerini çeken duygu ve nesneler hakkında konuşurlar. Öğrenciler gözlemlerini ifade etmekte zorlanırlarsa, öğretici çevreyi işaret ederek, *"Bakın ne kadar da kızgın bir taş! Onu bu kadar kızdıran ne olabilir acaba?"* gibi sorular sorarak öğrencilerin konu ile ilgili motive olmalarını sağlayabilir.
6. Yolculuk sonunda öğrencilerin otobüsten inerek yerlerine oturmaları istenir.
7. Öğretici öğrencilere yaptıkları gezi esnasında ormanda neler gözlemlediklerini sorar. Tüm öğrencilerin söz alması sağlanır. Öğrencilerin anlattıkları merak ve heyecanla dinlenir ve gözlemlerini paylaştıkları için teşekkür edilir.
8. Öğrencilerin anlatımlarından yola çıkarak tüm sınıf duygular ve sebepleri hakkında beyin fırtınası yapar. Örneğin;
 - Sizce kızgın taş neye öfkelenmişti?
 - Sizce taş kendi duygusunun farkında mıydı?
 - duygusu onu hangi davranışları yapmaya yönlendirmişti?
 - Taş duygusunu sizce nasıl yaşamalı?
 - Siz öfkelendiğinizde/sevindiğinizde/şaşırdığınızda vb. bunu nasıl yaşarsınız?
 - Duygularınızı başkalarıyla paylaşır mısınız? Duygularınız hakkında konuşmak size nasıl hissettirir?
 - Taşın yerinde olsaydınız siz de aynı duyguyu hisseder miydiniz?
 - Günlük yaşamınızda sizi öfkeliendiren/mutlu eden/heyecanlandıran vb. şeyler nelerdir?

- Öfkenizi gidermek için nasıl çözümler bulursunuz?
 - Öfkelendiğinizde/mutlu olduğunuzda/üzüldüğünüzde vb. çevrenizdekilerin size nasıl davranmasını beklersiniz?
9. Öğrencilerden gözlemledikleri duyguyu ve nesneyi resmetmeleri istenerek etkinlik sona erdirilir.

Öğreticiye Not

- Dürbünü olmayan öğrenci olması durumunda öğrencilerin elleri ile dürbün yapmaları istenebilir.
- Öğrencilerin kendilerini rahatça ifade edebilecekleri sınıf ortamı oluşturulmalıdır.
- Söz alan öğrenci düşüncelerini ifade etmesi konusunda cesaretlendirilmeli, sözü bitene kadar dikkatle dinlenmeli ve söz bitiminde takdir edilmelidir.

Değerlendirme

- Duygu ormanında hangi duygularla karşılaştık?
- Duygu ormanının kralı sen olsaydın nasıl bir düzenleme yapmak isterdin?
- Sizler de hayatınızda bu ormandaki duyguları yaşıyor musunuz?

Aile Katılımı

- Öğretici etkinlik sırasında kullanılacak dürbünün aile çocuk iş birliği ile hazırlanmasını isteyebilir.

Etkinlik Adı

Bir de Benim Gözümden Bak

Etkinlik Konusu

Empati

Kazanım

- Empati kurabilmenin önemini ifade eder.
- Başkaları ile empati kurabilir.

Materyaller

- Bir de Benim Gözümden Bak Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem
- Her öğrenciye iki adet olacak şekilde renkli şöniiler

Öğretici İçin Ön Hazırlık

- Öğretici, etkinlik öncesinde senaryo kartlarını hazır hâle getirir.

Etkinlik Süreci

1. Öğretici öğrencilere bir olaya empati ile yaklaşmanın önemini bilip bilmediklerini sorar ve konu ile ilgili söz almak isteyen öğrencilere söz hakkı tanır.
2. Ardından öğretici, öğrencilere renkli şönilerden bir empati gözlüğü yapacaklarını söyler ve örnek olarak ilk gözlüğün yapılışını gösterir.
3. Öğretici gözlüğü yaptıktan sonra kendi gözlüklerini yapmak üzere öğrencilere şönileri dağıtır.
4. Öğretici gözlük yapım sürecinde zorlanan öğrencilere yardım eder.
5. Gözlüklerin yapımı bittikten sonra öğretici gözlüğün işlevini şu şekilde açıklar;

"Sevgili öğrencilerim, birlikte yaptığımız bu gözlükleri taktığımızda olaylara empati ile yaklaşacağız. Örnek senaryo kartlarını önce empati yapmadan yorumlayacağız. Ardından empati gözlüklerimizi takarak aynı olayı empati yaklaşımı ile yeniden değerlendireceğiz."

6. Öğretici ilk kartı kendisi seçer ve aynı olayı gözlüklü ve gözlüksüz şekilde yorumlar. Öğretici kartlardan camiye giden çocuk senaryosu üzerinden olayı şöyle yorumlar:

Empati yapmadan: Çocuk dediğin babasının sözünden çıkar mı hiç? Camiye herkes ibadet etmeye geliyor. Bir de çocuk gürültüsüyle mi uğraşıyorlar? Bu yeni nesilde hiç saygı kalmadı.

Empati yaparak: Asaf henüz bir çocuk. Tüm çocuklar gibi koşup oynamak istemesini anlayışla karşılıyorum. Ben de küçük bir çocukken camilerin büyük oluşundan çok etkilenir, içinde koşup zıplamak isterdim. Fakat cemaatin namaz esnasında sessizlik istemesi de anlaşılır bir durum. Bu nedenle çocukların namaz bitiminde bir müddet ailelerinin kontrolünde cami içinde koşmalarına fırsat tanınabileceğini düşünüyorum.

7. Öğretici beş senaryo kartını gönüllü öğrencilere seçtirir.
8. Öğrenciler seçtikleri kartlarda yazılı senaryoyu sesli bir biçimde okurlar empati yapmadan yorumlarlar. Ardından öğretici öğrencilere empati gözlüğünü takmalarını söyler ve gözlüğü taktıktan sonra olayları empati ile yorumlamalarını ister.
9. Örnek senaryolar bittikten sonra Etkinlik Kitabı'ndaki boş şablonlara öğrencilerin kendi yaşamlarında karşılaştıkları problemlerini içeren bir örnek senaryo oluşturmalarını ister. Daha sonra bu senaryoların arkadaşları tarafından yorumlanacağı bilgisini öğrencilere verir.
10. Öğrencilerin senaryoları yazma işlemi bittikten sonra öğretici kartları toplar.
11. Öğretici öğrencilerden sırayla bir kart seçmesini sağlar.
12. Öğrenciler seçtikleri kartlarda yazan senaryoları gözlüklü ve gözlüksüz olmak üzere yorumlarlar.
13. Etkinlik tüm öğrencilerin söz alacakları süreye kadar devam ettirilir.

Öğreticiye Not

- Öğrenciler söz alma konusunda cesaretlendirilmelidir.
- Söz hakkı alan öğrencilerin saygı ile dinlenmesi konusunda sınıfa uyarı yapılmalıdır.
- Senaryosunu paylaşmak istemeyen öğrenci olması durumunda öğrenci zorlanmaz. Diğer paylaşımlar dinlenir. Öğrenci cesaretlenir ve paylaşmak isterse öğrenciye söz hakkı verilir.

Değerlendirme

- Empati gözlüğünü takmak sende neleri değiştirdi?
- Kendi yaşantınızda empati kurabiliyor musunuz?
- Kendi yaşadığın problemle ilgili arkadaşının empati ile yaklaşması sana nasıl hissettirdi?

Aile Katılımı

Not: Görsel örnek olarak konulmuştur.

Benim adım Ayşe. 3.sınıf öğrencisiyim. Öğrenme güçlüğü dolayısıyla kitap okumakta zorlanıyorum. Birbirine benzeyen harfleri bazen karıştırıyorum. Geçen gün okuma parçasındaki birlikte kelimesini dirlikte şeklinde okuyunca sınıf arkadaşlarım bana güldüler. Ben de öğretmenime artık sesli okuma yapmak istemediğimi söyledim.

Benim adım Tesnim. Ülkemde savaş olduğu için ailemle Türkiye'ye göç etmek zorunda kaldım. Buradaki insanları çok seviyorum. Fakat zaman zaman bazı zorluklar yaşıyoruz. Kiralık ev bulmakta çok zorlandık. Babam çok düşük ücretli bir işte çalışıyor. Annem birkaç gün önce komşulara yaptığımız yemeklerden ikram etmiş fakat komşumuz yemeğin kokusunu farklı bulduğu için kabul etmemiş. Yaşadığımız zorluklara rağmen bu ülkede olmak çok güzel.

Benim adım Ali. Arkadaşlarım bana Zıpzip Ali diyorlar. Zıplamayı, koşmayı çok seviyorum. Bazen sınıfta hareketsiz kalmak beni çok zorluyor. Dersin bitmesini sabırsızlıkla bekliyorum. Ders sırasında teneffüste oynayacağım oyunu düşünüyorum. Ama beden eğitimi dersini çok seviyorum bu dersin hiç bitmemesini istiyorum.

Benim adım Asaf. Camiye gitmeyi çok severim. Hele içinde koşmaya bayılırım. Cuma namazlarına babamla birlikte gideriz. Annem namaza gitmeden önce beni özenle giydirir, güzel kokular sürer. Babam camide sessiz olmam konusunda beni uyarsa da bu konuda zorlanıyorum. Camiye henüz cemaatin gelmediği boş zamanlarda babama verdiğim sözü unutup elinden fırlayıp koşturuyorum. o sırada camiye giren birkaç amca bana kızgın kızgın bakınca, siz peygamberimizin camide çocuklarla oyun oynadığını bilmiyor musunuz diyorum.

Benim adım Zuhal. Yemek yemeyi çok severim. Annem birbirinden lezzetli yemekler yapıyor. İnsanın yedikçe yiyesi geliyor. Ama artık daha az yemeye niyet ettim sanırım. Buna nasıl mı karar verdim? Ramazan Bayramında aldığımız elbiseyi artık giyemeyeceğimi anladığımda. Karar verdim vermesine de annemin lezzetli yemekleri karşısında nasıl dayanabilirim bilmiyorum.

Etkinlik Adı

Benim Kitabım

Etkinlik Konusu

Mahremiyet

Kazanım

- Kişisel mahremiyet alanı olduğunun farkına varır.
- Başkalarının özel bilgilerini araştırmaz.

Materyaller

- Benim Kitabım Eki
- Öğrenci sayısı kadar makas
- Bir adet zımba
- Telefon/Bilgisayar/TV
- Neşeli Dostlar Sokağı/86. Bölüm/Beden Mahremiyeti

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, “*Bedeninize sahip çıkmak ve onu korumak için neler yapabiliriz çocuklar?*” diye sorar. Öğrencilerden alınan cevaplar doğrultusunda devam edilir.
2. Öğretici, ekte yer alan görseli öğrencilere göstererek ve açıklamalarda bulunarak derse devam eder.

1-Bedeninizin her yeri özel

Bedeniniz değerli ve size ait. Başkaları sizden izin almadan size dokunamaz ve sizi öpemez. Yine aynı şekilde başkasına sarılırken ya da öperken sizin de izin almanız önemlidir.

2-Duygularınız ve sözleriniz önemli

Herkesin duyguları var ve bu duygular önemlidir. Bazen kızarız, bazen seviniriz. Bazen ağlarız, bazen güleriz. Bazen utanırız, bazen şaşırırız. Bunların hepsi bizim duygularımız ve bu duyguların hepsi önemli. Senin de duyguların ve sözlerin çok değerlidir.

3-Kendinizi ifade edin

Sen özelsin. Senin duygu ve düşüncelerin de özel. Duygu ve düşüncelerini aktarabilirsin ve istemediğin bir şey olduğunda “Hayır ben bunu istemiyorum.” ya da beğendiğin bir şey olduğunda “Ben bundan hoşlanıyorum.” diyebilirsin.

4-Saklamayın, söyleyin

Hoşunuza gitmeyen bir durum olduğunda bunu saklamadan güvendiğin birisine anlatman senin için iyi olur. Bu kişi annen, baban ya da öğretmenin olabilir. (Örnekler çeşitlendirilebilir.)

3. Öğretici, Diyanet TV’de yayınlanmış olan “Mahremiyet” konulu “Neşeli Dostlar So-kağı” 86. bölümünü öğrencilere izletir.
4. Öğretici, varsa öğrencilerin sorularını cevaplar.
5. Öğretici, öğrencilerle Etkinlik Kitabı’nda yer alan etkinliği yapar.

Öğreticiye Not

- Öğretici ihtiyaç duyulması hâlinde öğrencilerle bu maddeleri soru-cevap şeklinde konuşur.
- Benim Kitabım ekindeki başlık ve dört madde olan kâğıtlar etrafından kesilir, sıra sıra üst üste getirilir. Sol orta baştan zımbalayarak “Benim Kitabım” etkinliği tamamlanır.
- Öğrencilerin hazırbulunuşlukları uygun olması durumunda ergenlik ile gelen mahremiyet konularına da öğrencilerin seviyeleri dikkate alınarak değinilir.

Değerlendirme

-

Aile Katılımı

Etkinlik Adı

Boşlukları Dolduruyorum

Etkinlik Konusu

Mahremiyet

Kazanım

- Mekânsal mahremiyete dikkat eder.

Materyaller

- Boşlukları Dolduruyorum Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, derse şu yönergeyle başlar:

“Sevgili Öğrenciler! Mahremiyet bedenimizi, yaşadığımız yeri, özel bilgilerimizi her türlü müdahaleden korumaktır. Bu derste sizlere mekân mahremiyetini anlatacağım.” der.

2. Öğretici, “Mekân mahremiyeti denilince, sizde ne gibi çağrışımlar yapıyor?” diye öğrencilere soru sorarak, bu konu hakkındaki ön bilgilerini öğrenmiş olur. Öğretici tahtanın ortasına “Mekân Mahremiyeti” yazar ve öğrencilerin verdiği cevapları ok çizererek, her okun karşısına söylenen bir ifadeyi yazarak bir kavram haritası çıkarır.

3. Öğretici, şu yönergeyle derse devam eder.

“Sevgili Öğrencilerim! Evde, okulda, dershanede, izci kampında, kursta, bize ait özel mekânlar vardır. Mesela her insanın odası, dolabı, kütüphanesi, çekmecesini vb. onun mahrem alanıdır. Aile bireyleri arasında bile bu sınırlara dikkat etmemiz gerekir.” der.

4. Öğretici, aşağıdaki şiiri tahtaya yazar. Öğrenciler ile birlikte okurlar.

Benim Özel Alanım

Kapım kapalıysa çal,
İzin veririm belki o an.
Mahremiyet benim hakkım,
Saygı duymalı her insan.

Saygı gösterelim hep birlikte,
Başkalarının alanına,
Unutmayalım bu önemli kuralı,
Saygı sevgiden doğar aslında.

Benim alanım, benim dünyam,
Her şeyin bir sınırı var.
Sen de hatırla bunu her an,
Mahremiyet değerlidir her zaman.

5. Öğrencilerin Boşlukları Dolduruyorum ekini yapmaları istenir.

Öğreticiye Not

-

Değerlendirme

- Mekân mahremiyeti ne demektir?
- Sana ait özel mekânlar nerelerdir?
- Başkasına ait bir mekâna giderken nelere dikkat edersin?

Aile Katılımı

-

Etkinlik Adı

Bilgi Mahremiyeti Yolu

Etkinlik Konusu

Mahremiyet

Kazanım

- Aile ya da arkadaş içerisinde konuşulan konuları başkasına anlatmaz.
- Sosyal medyayı dikkatli ve sınırlı kullanır.

Materyaller

- Bilgi Mahremiyeti Yolu Eki

Öğretici İçin Ön Hazırlık

Ekte yer alan kartlar kesilerek hazır hâle getirilir.

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, şu yönergeyle sözlerine başlar:

"Sevgili Öğrenciler! Bu dersimizde sizinle 'Bilgi Mahremiyeti' konusuna başlıyoruz. İnsanların özel bilgilerinin dokunulmazlığı vardır. Mesela özel konuşmaları dinlemek, defterini karıştırmak, telefon mesajlarını ve yazışmaları okumak, başkasına ait bir şifreyi kırmak suçtur ve aynı zamanda da günahdır. Başkalarının özel bilgilerini araştırmamalıyız. Sevgili Öğrenciler! Yalan, dedikodu ve iftiradan çok uzak duralım. Yanlış bilgileri öğrenip onları yaymayalım. Kimsenin iznini almadan o kişinin fotoğrafını çekmeyelim, ses kaydı almayalım ve her zaman sınırlarımızı bilelim. Gerek günlük hayatta; evde, okulda, sokakta, çarşıda ve pazarda gerekse sosyal medyada tanımadığımız insanlara yani yabancılara, kendimiz, ailemiz veya bir başkası hakkında bilgi vermeyelim. Ahlaki kurallara her yerde uyalım. Eğer sosyal medyada uygunsuz paylaşımlar görür ve tehditle karşılaşsak mutlaka büyüklerimize haber verelim ve onlardan yardım isteyelim. Bilgi mahremiyetine her zaman dikkat edelim."

2. Öğretici, dersi anlattıktan sonra öğrencilere:

"Şimdi, sizlerle bir oyun oynayacağız." der ve oyunu açıklar.

Bilgi Mahremiyeti Yolu Oyunu

- Kart seç
- Meyvenin üç özelliğini söyle
- Üç kez zıpla
- Sorunun doğru mu yanlış mı olduğunu bil!

Altı gönüllü öğrenci seçilir. Öğrenci daha önceden hazırlanan altı karttan rastgele seçer. Sırayla kartın üzerinde çıkan meyvenin üç özelliğini söyler, üç kez zıplar ve kartın arkasında yer alan sorunun doğru-yanlış olduğunu söyleyerek, arkadaşlarına nedenini açıklar.

Altı öğrencide de oyun bu şekilde devam eder ve oyun tamamlanır.

Öğretici, öğrencilere teşekkür eder.

3. Öğretici, öğrencilere *"Şimdi sizlerle ritimli şiir okuma etkinliği yapacağız."* diyerek ritim kurallarını açıklar:

1. Kıta: Alkışlayarak
2. Kıta: El şıklatarak
3. Kıta: Elleri dizlere vurarak
4. Kıta: Ayakları hafifçe yere vurarak
5. Kıta: Hem el hem ayak ile ritim tutarak

Bilgi Mahremiyeti

Bilgilerim bana ait,
Hem küçük hem de büyük,
Adım, soyadım, sırlarım,
Hepsi bana ait bunların.

Telefonumu, adresimi,
Herkes bilmemeli,
Bu bilgiler gizli kalmalı,
Korunmalı, saklanmalı.

Birine verirsem bilgimi,
Güvenim tam olmalı,
Ama dikkat etmeli,
Herkesle paylaşmamalı.

Bilgilerim bana ait,
Korunmalı dikkatlice,
Güven, saygı ve sevgiyle,
Mahremiyet hep benimle.

İnternette, sokakta, her yerde
Paylaşılmalı bilgi herkesle
Ama hiç unutmamalı ki,
Uyulmalı bilgi mahremiyetine.

Öğreticiye Not

- Öğretici, şiir okumadan önce ritimleri öğrencilere örnek olarak gösterebilir.
- Resimleri tamamlama etkinliğinde öğrenciler yarım resmi dilediği gibi tamamlar ve içeri-sini/etrafını dilediği gibi tamamlayarak hayal gücünü aktarabilir.
- Resimde zorlanan 7-8 yaş grubu öğrenciler farklı resimler de yapabilir veya sözel olarak hayalini sizinle paylaşabilir.

Değerlendirme

- Bilgi mahremiyeti nedir?
- Yabancı birisi senin ailen hakkında bilgi almak isterse ona nasıl davranırsın?

Aile Katılımı

KARPUZ

Tanımadığım birisi benim
ev adresimi istedi. Hemen
vermeliyim.
(.....)

ELMA

Arkadaşlarım gizli konuşurken,
onları dinlememeliyim. Onlara
saygı duymalıyım.
(.....)

MUZ

Arkadaşıma sormadan annemin
telefonuyla onun resmini
çekebilirim.
(.....)

ÜZÜM

Evde olan biten hiçbir şeyi
dışarıda anlatmamalıyım.
(.....)

ARMUT

Yabancı birisi beni korkutursa
bunu hemen anneme,
babama veya öğretmenime
söylemeliyim.
(.....)

ÇİLEK

Bir insanın sosyal medya
hesabındaki ona ait özel
bilgilerini izinsiz paylaşmak
yanlıştır.
(.....)

Etkinlik Adı

Soru Çarkı

Etkinlik Konusu

Mahremiyet

Kazanım

- Mahremiyete uygun davranır.

Materyaller

- Soru Çarkı Eki
- Öğrenci sayısı kadar kalem
- Bilgisayar/TV
- Projeksiyon
- Karekodda yer alan oyun

Öğretici İçin Ön Hazırlık

-

Etkinlik Süreci

1. Öğretici, sınıfa girer ve öğrenciler için oluşturulan sorular üzerinden mahremiyet konusuna değinir.
2. Öğretici karekodda hazırlanmış soru çarkını çevirir, öğrencilere soruları sorar ve öğrencilerin bu sorulara cevap vermesini ister.
3. Öğretici, öğrencilerin doğru/yanlış davranış görsellerine bakmalarını ister. Ardından öğrencilerin yorumları alınır ve etkinlik tamamlanır.

Öğreticiye Not

- Öğretici, sormuş olduğu sorularla ilgili bir öğrencinin değil birçok öğrencinin de cevap vermesini isteyebilir.

Değerlendirme

- Mahremiyet nedir?
- Biz kendi mahremiyetimizde nelere dikkat ederiz?
- Başkasının mahremiyetine nasıl dikkat ederiz?

Aile Katılımı

-

